

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ Κ. ΠΑΠΑΣΤΑΘΗΣ

Ο ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΚΟΙΝΟΤΗΤΟΣ ΣΕΡΡΩΝ (1895)

Μνήμη Πέτρου Θ. Πέννα

Η παρούσα μελέτη αποτέλεσε αντικείμενο εισηγήσεως στην Ημερίδα «Αναφορές για την περιοχή των Σερρών από τον 15ο έως τον 19ο αιώνα μέσα από τα χειρόγραφα της Ιεράς Μονής του Τιμίου Προδρόμου Σερρών», που διοργανώθηκε από την ΕΜΕΙΣ, με την συνεργασία διαφόρων φορέων, την 24η Οκτωβρίου 2009 στις Σέρρες. Εδώ η εισήγηση δίνεται σε πιο ανεπτυγμένη μορφή και, επίσης, συνοδεύεται από το κείμενο του μέχρι σήμερα ανέκδοτου «Οργανικού Κανονισμού της Ελληνικής Ορθοδόξου Κοινότητας Σερρών». Ο Κανονισμός αυτός συνετάγη το 1895 και είναι ο δεύτερος χρονολογικά που εθέσπισε η Ελληνορθόδοξη Κοινότητα της ονομαστής μακεδονικής πόλης. Παρέμεινε ανέκδοτος, όπως άλλωστε και ο πρώτος, εκείνος του 1875-1877(1), που μέχρι σήμερα δεν έχει ευρεθεί αντίγραφό του. Χάρη στον Ιστορικό των Σερρών, - και όχι μόνο Ιστορικό-, αείμνηστο Πέτρο Πέννα, απέκτησα αντίγραφο του δεύτερου Κανονισμού το 1985. Είχα δημοσιεύσει έναν τόμο με κοινοτικούς Κανονισμούς² και ένα αντίτυπο είχα προσφέρει στον Πέτρο Πέννα, εκφράζοντας και την λύπη μου ότι δεν κατόρθωσα να εύρω τους Κανονισμούς των Σερρών. Ο Πέτρος Πέννας με την ευγένια και την γαλαντομία, που πάντα τον χαρακτήριζαν, είχε την καλωσύνη να μου στείλει αντίγραφο του δεύτερου Κανονισμού, φωτοτυπία του οποίου είχε εξασφαλίσει από το Ιστορικό Αρχείο του Υπουργείου Εξωτερικών. Του απευθύνω από τις σελίδες της νέας επιθεωρήσεως «Σερραϊκά Σύμμεικτα» την ευλάβειά μου και αφιερώνω την παρούσα μελέτη στην μνήμη του σπάνιου εκείνου ευπατριόδη.

1. Δεν γνωρίζουμε πότε ακριβώς άρχισε η ισχύς του πρώτου κοινοτικού κανονισμού. Ο Π. Πέννας το προσδιορίζει κατά την αρχιερατεία του μητροπολίτη Φιλοθέου Βρυενίου στις Σέρρες, βλ. Π. Θ. Πέννα, Έριδες περί την κοινοτικήν οργάνωσιν της πόλεως των Σερρών και τα Πρακτικά της εν Σέρραις Εξαρχίας των μητροπολιτών Θεσσαλονίκης και Σερβίων και Κοζάνης (1891-1892), «Σερραϊκά Χρονικά» 2 (1957)7. Του ιδίου, Ιστορία των Σερρών, Αθήναι ² 1966, 87· Γ. Καφταντζή, Ιστορία της πόλεως Σερρών και της περιφέρειάς της, τ. γ', Θεσσαλονίκη 1996, 265.

2. Βλ. Χ. Παπαστάθη, Οι Κανονισμοί των Ορθοδόξων Ελληνικών Κοινοτήτων του Οθωμανικού Κράτους και της Διασποράς, τ. α', Θεσσαλονίκη 1984.

Αισθάνομαι ευτυχής που συμμετέχω στην Ημερίδα. Την οφείλουμε σε πρωτοβουλία της ΕΜΕΙΣ και στην συνεργασία της με διακεκριμένους φορείς. Περαιτέρω, χαίρομαι ιδιαίτερος για την παρουσία και ενεργό συμμετοχή της καθηγήτριας κυρίας Aksinia Dzuirona. Στην κυρία Dzuirona η διεθνής επιστήμη, αλλά πρωτίστως η ελληνική, οφείλουν την αποκάλυψη και την απόδοση στην έρευνα των χειρογράφων των μονών της Ανατολικής Μακεδονίας και της Δυτικής Θράκης, που ανηράγησαν κατά την διάρκεια του α΄ παγκοσμίου πολέμου. Χάρη στην κυρία Dzuirona, εδώ και είκοσι σχεδόν χρόνια τα χειρόγραφα αυτά έπανσαν να αποτελούν άκρως πρόστιτο υλικό και μπορούμε πλέον να τα μελετούμε. Της εκφράζω τις πλέον εγκάρδιες ευχαριστίες για την γενναία πρωτοβουλία της και την καρποφόρα συνεργασία μας.

Στην εισήγησή μου θα αναφερθώ: 1. Στο γενικό πλαίσιο θεσπίσεως Κανονισμών μεταξύ των κοινοτήτων των αλυτρώτων Ελλήνων κατά το δεύτερο ήμισυ του 19ου αιώνα, 2. Στα γεγονότα των Σερρών, που οδήγησαν στην σύνταξη Κανονισμών, 3. Στις διατάξεις του δεύτερου Κανονισμού περί κοινοτικής διαρθρώσεως, και 4. Στα αποτελέσματα του καθεστώτος των Γενικών Κανονισμών του ημετέρου Γένους στο κοινοτικό επίπεδο γενικότερα.

1. Την 3η Νοεμβρίου 1839 εγκαινιάσθηκε στην οθωμανική αυτοκρατορία η περίοδος των μεταρρυθμίσεων³. Είναι περισσότερο γνωστή ως περίοδος του Τανζιμάτ. Τότε ο σουλτάνος Αβδούλ Μετζήτ εξέδωσε στο ανάκτορο του Γκιούλ Χανέ το ομώνυμο Χάττ-ι-Σερίφ. Αυτό το αυτοκρατορικό διάταγμα διαβεβαίωνε τον σεβασμό της ζωής, της τιμής και της περιουσίας όλων γενικά των υπηκόων του σουλτάνου· εισήγαγε μεταρρυθμίσεις στην απονομή της δικαιοσύνης και την φορολογία. Καταργούσε την εκληπτορία· καθιέρωνε την γενική στράτευση και επέβαλε την ισότητα όλων των Οθωμανών υπηκόων ενώπιον των νόμων, ανεξάρτητα από το θρήσκευμα και την φυλή τους. Η θέσπιση του Χάττ-ι-Σερίφ ήταν αποτέλεσμα εσωγενών και εξωγενών παραγόντων στην αυτοκρατορία, που είχαν διδάξει στους Τούρκους ιθύνοντες ότι η μόνη οδός για να μη συρρικνωθεί το κράτος ήταν ο εκσυγχρονισμός των θεσμών και ο εξευρωπαϊσμός των δομών του.

Η προσπάθεια εισαγωγής δυτικών προτύπων σε κράτος μουσουλμανικό, ιδιαίτερα η ισότητα, θεωρήθηκε από τους μωαμεθανούς αντίθετη προς τις βασικές αρχές του Ισλάμ. Αντίστοιχα, οι χριστιανοί και οι ισραηλίτες δυσπιστούσαν ως προς την ειλικρίνεια των μεταρρυθμιστικών

3. Για την περίοδο αυτή, βλ. ενδεικτικά το νεώτερο έργο του Γ. Δ. Σταματόπουλου, *Μεταρρύθμιση και εκκοσμίκευση. Προς μια ανασύνθεση της ιστορίας του Οικουμενικού Πατριαρχείου τον 19^ο αιώνα*, Αθήνα 2003, *passim*.

προθέσεων, ενώ περαιτέρω τους εύρισκε αντίθετους η υποχρέωση να εκτίουν στρατιωτική θητεία⁴. Η γενική αυτή αντίδραση δεν ακύρωσε το Χαττ-ι-Σεριφ του Γκιούλ Χανέ. Το μετέβαλε σε θεωρητική διακήρυξη.

Μετά τον Κριμαϊκό Πόλεμο, η Υψηλή Πύλη επιδίωξε να αναγνωρισθεί ο σουλτάνος Ευρωπαϊός ηγεμόνας, με δικαίωμα να μετέχει στις διασκέψεις πανευρωπαϊκού ενδιαφέροντος, παγκοσμίου μάλλον με τον τότε διεθνή συσχετισμό των Μεγάλων Δυνάμεων. Απαραίτητη, όμως, προϋπόθεση για την αναγνώριση αυτή προβλήθηκε από τις ευρωπαϊκές κυβερνήσεις η παραχώρηση του δικαιώματος της ισότητας σε όλους τους Οθωμανούς υπηκόους. Για τον λόγο αυτόν, κατά τον Φεβρουάριο 1856, ο Αβδούλ Μετζίτ εξέδωσε τον χάρτη του Χαττ-ι-Χουμαγιούν.

Το Χαττ-ι-Χουμαγιούν παρείχε σε όλους τους υπηκόους του σουλτάνου εγγυήσεις για την ζωή και την περιουσία τους, καθώς και ισότητα δικαιωμάτων, ανεξάρτητα από θρησκειομα, εθνική καταγωγή και οικονομική κατάσταση. Επανεγνώριζε τα προνόμια, που κατά καιρούς είχαν χορηγηθεί στα μη μουσουλμανικά μιλλέτια. Κάθε ένα θρησκευτικό κοινό, όμως, ήταν πλέον υποχρεωμένο να προτείνει μεταρρυθμίσεις στο καθεστώς του, όπως αυτές επιβάλλονταν από τις επιταγές της εποχής και την «πρόοδο των φώτων και του πολιτισμού». Επιβεβαιωνόταν η αυτοτέλεια των διαφόρων θρησκευμάτων στα εσωτερικής φύσης θέματά τους και η ισότιμη συμμετοχή των λαϊκών στην διοίκηση των κοινοτήτων και την απονομή της δικαιοσύνης με την ίδρυση μικτών διοικητικών συμβουλίων και μικτών δικαστηρίων (θρησκευτικοί λειτουργοί και λαϊκοί) αντίστοιχα. Το ιερονομικό δίκαιο (σαρία) έπαυσε να είναι κατ' αποκλειστικότητα η επίσημη κρατική νομοθεσία. Η διοίκηση των «εθνικών» (=εσωτερικών) υποθέσεων των χριστιανικών και των ισραηλιτικών κοινοτήτων καθίστατο ομοιόμορφη και ενιαία σε όλη την έκταση της αυτοκρατορίας. Η διοίκησή τους ανήκε πλέον σε συμβούλια, τα μέλη των οποίων εκλέγονταν κατ' αρχήν από το σύνολο των ενηλίκων αρρένων μελών τους.

Την θέση σε ισχύ του Χαττ-ι-Χουμαγιούν ακολούθησε με αργή διαδικασία η δημοσίευση διαφόρων νόμων και οδηγιών της Υψηλής Πύλης σχετικών με την εφαρμογή του. Οι διατάξεις αυτές κατέστησαν διττό το περιεχόμενο του όρου «κοινότητα». Σε ευρεία έννοια εσήμαινε το «Κοινόν», το σύνολον των ομοθρήσκων ή ομοδόξων υπηκόων, που υπάγονταν σε συγκεκριμένη και από την Υψηλή Πύλη αναγνωρισμένη θρησκευτική αρχή και κατοικούσαν σε ολόκληρη την έκταση της αυτοκρατορίας ή έστω σε ευρείες περιοχές της, ανάλογα με το εδαφικό κλίμα

4. Βλ. Μ. Λάσαρι, Το Ανατολικόν Ζήτημα, 1800-1923, τ.α', Θεσ/νίκη 1948, 130 κ.ε.

της θρησκευτικής τους αρχής (π.χ. η κοινότητα των Ελληνορθοδόξων του Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως, Αλεξανδρείας κ.λπ.). Σε στενή έννοια «κοινότητα» εσήμαινε τους ομοθρήσκους ή ομοδόξους συγκεκριμένου πολιέματος. Σ' ένα χωριό ή πόλη συνυπήρχαν επί μέρους κοινότητες, όπως εκείνες των Μουσουλμάνων, Ισραηλιτών, Αρμενορθοδόξων, Ρωμαιοκαθολικών, Ουνιτών, Ευαγγελικών, Ορθοδόξων, σχισματικών Ορθοδόξων, -όπως έγινε με τους Βουλγάρους μετά την ίδρυση της Εξαρχίας-, κ.ά., επειδή ακριβώς η υπόστασή τους ως κοινότητας βρισκόταν σε άμεση συνάφεια με το θρήσκευμά τους και την αναγνωρισμένη αρχή του, και όχι από την γλώσσα, την φυλή ή την εθνική τους συνείδηση. Παράλληλα, σε κάθε πόλη ήδρευε δημοτική αρχή. Η σύσταση και λειτουργία της δεν εξηρτάτο από το θρήσκευμα ή τα θρησκευτά των κατοίκων.

Για να εναρμονισθεί το καθεστώς των διαφόρων μη μουσουλμανικών Κοινών προς τις μεταρρυθμίσεις, το Οικουμενικό Πατριαρχείο, το Αρμενικό Πατριαρχείο Κωνσταντινουπόλεως, τα άλλα χριστιανικά θρησκευτά και η Αρχιεραββινεία συνέστησαν επιτροπές, που θα εκπονούσαν τους νέους θεμελιώδεις κανονισμούς τους. Σε ό,τι αφορούσε το Οικουμενικό Πατριαρχείο, οι κυβερνητικές οδηγίες συνιστούσαν 29μελές συμβούλιο, απαρτιζόμενο από 7 αρχιερείς, που εξέλεξε η Ιερά Σύνοδος, και 22 λαϊκούς, από τους οποίους 10 εκπροσωπούσαν τους Ορθοδόξους της Κωνσταντινουπόλεως και οι υπόλοιποι 12 τα Εγιαλέτια Αδριανουπόλεως, Βοσνίας, Θεσσαλονίκης, Κασταμονής, Κρήτης, Λάρισας, Μεγάλου Τυρνάβου, Πελαγονίας, Πισιδίας, Σμύρνης και Φιλιππουπόλεως. Οι 10 εκπρόσωποι της Κωνσταντινουπόλεως θα εκλέγονταν από 20μελή συνέλευση, απαρτιζόμενη από 10 των «παρά τοις Πατριαρχείοις προκρίτων του έθνους» και 10 των «πρωτίστων» των εσναφίων. Οι εκπρόσωποι των εγιαλετίων θα αναδεικνύονταν από πληρεξουσίους, που θα εξέλεγαν οι υπάρχοντες πρόκριτοι των επί μέρους καζάδων. Μεταξύ των 12 εκπροσώπων των εγιαλετίων, ήταν ένας Σέρβος από την Βοσνία και ένας Βούλγαρος από το Μεγάλο Τύρνοβο⁵.

Το συμβούλιο αυτό είχε ονομασθεί αρχικά «Εθνοσυνέλευσις», αλλά ο όρος απήρесе στην Υψηλή Πύλη, γιατί θύμιζε κοινοβουλευτικά πρό-

5. Βλ. Επ. Κυριακίδου, Ιστορία του Συγχρόνου Ελληνισμού, τ. β', Αθήναι 1892, 3-57· Αρχιεπισκόπου Χρυσάνθου (Φιλιππίδου), Οι Γενικοί Κανονισμοί του Οικουμενικού Πατριαρχείου επί τη βάσει του κώδικος τέ' του Πατριαρχικού Αρχιεπισκοπικού (Πρακτικά Εθνοσυνελεύσεως, 1858-1860), «Πρακτικά Ακαδημίας Αθηνών» 1946, 6-7 (ανατ.) · Χ. Παπαστάθης, Το Οικουμενικό Πατριαρχείο και η εσωτερική διοίκηση του Γένους κατά την περίοδο του Τανζιμάτ, «Χαριστήριος Τόμος προς τιμήν του Οικουμενικού Πατριάρχου κ. Βαρθολομαίου», Αθήνα 2000, 439-453, (αρκετά χωρία της μελέτης αυτής παρατίθενται εδώ).

τυπα. Μετονομάστηκε «Εθνικό Προσωρινό Συμβούλιο». Του ανατέθηκε η σύνταξη και ψήφιση κανονισμού, που θα διήπε πλέον την οργάνωση και λειτουργία των Ορθοδόξων κοινοτήτων και της Εκκλησίας ως διοικητικής αρχής. Το Εθνικό Προσωρινό Συμβούλιο εργάστηκε κατά την διετία 1858-1860 και στην περίοδο 1860-1862 ψήφισε και έθεσε σε ισχύ τους «Γενικούς (ή Εθνικούς) Κανονισμούς περί διευθετήσεως των Εκκλησιαστικών και Εθνικών Πραγμάτων των υπό τον Οικουμενικόν Θρόνον διατελούντων Ορθοδόξων Χριστιανών, υπηκόων της Α.Μ. του Σουλτάνου»⁶. Οι Εθνικοί Κανονισμοί απαρτίζονταν από επτά επί μέρους κανονισμούς: α) Περί εκλογής και διορισμού του Πατριάρχου, β) Περί των προσόντων και της εκλογής των Αρχιερέων, γ) Περί του τρόπου σχηματισμού της Ι. Συνόδου, δ) Περί του Διαρκούς Μικτού Συμβουλίου, ε) Περί προσόδων των Αρχιερέων, στ) Περί μισθών των πατριαρχικών Υπαλλήλων, και ζ) Περί Μοναστηρίων.

Στην αυτοδιοίκηση του Ορθοδόξου Κοινού ανήκαν: α) η σύσταση και η λειτουργία των κατά τόπους κοινοτήτων και των φιλογενών καταστημάτων τους, β) καθαρώς θρησκευτικά ζητήματα, όπως η εκλογή των αρχιερέων και η ίδρυση ναών, και γ) η ισχύς θεσμών με προέχοντα θρησκευτικό χαρακτήρα, (όπως ο γάμος, η μνηστεία, το διαζύγιο, η διατροφή συζύγου και τέκνων, η κληρονομική διαδοχή), για την δικανική αντιμετώπιση των οποίων λειτουργούσαν πλέον συγκεκριμένα δικαστήρια με ίδια δικονομία.

Η θέσπιση των Εθνικών Κανονισμών δεν υπήρξε έργο ευχερές. Ανεφύησαν αντιδράσεις εκ μέρους αρχιερέων, που έχαναν σημαντικό μέρος της εξουσίας τους. Ήδη στην πρώτη συνεδρίασή της, η Εθνοσυνέλευση παμψηφεί απεδέχθη πρόταση του Μεγάλου Λογοθέτη Νικολάου Αριστάρχη βέη να προσκαλέσει στις εργασίες της εκπροσώπους των Πατριαρχείων Αλεξανδρείας, Αντιοχείας και Ιεροσολύμων, των Αρχιεπισκοπών Κύπρου και Μονής Σινά, καθώς και του Αγίου Όρους, ακριβώς επειδή επρόκειτο αυτή «να διαπραγματευθή περί πραγμάτων αφορώντων την βελτίονα τακτοποίησιν παντός του Ιερού ημών κλήρου, αφ' ης εξαρτάται η εύκλεια αυτού, καθώς και την των κοινών εκκλησιαστικών και εθνικών πραγμάτων, και τέλος διότι και οι θρόνοι ούτοι υπάρχουσι μέλη του όλου Ορθοδόξου Έθνους, και κατά συνέπειαν και δικαιούνται και οφείλουσι να λάβωσι μέρος εις την Εθνοσυνέλευσιν»⁷. Τα Πρεσβυγενή Πατριαρχεία, όμως, δεν ήθελαν να εκσυγχρονίσουν τις εκκλησιαστικές και κοινοτικές δομές τους, επειδή ο εκσυγχρονισμός θα προκαλούσε μείωση των δεσποτικών εξουσιών των αρχιερέων. Είναι

6. Βλ. το κείμενό τους στον Χ. Παπαστάθη, Οι Κανονισμοί, ό.π., 78-110.

7. Βλ. Αρχιεπισκόπου Χρυσάνθου, ό.π., 7.

χαρακτηριστικό ότι οι Πατριάρχες Αντιοχείας και Ιεροσολύμων, που παρεπιδημούσαν τότε στην Κωνσταντινούπολη, ούτε καν εθμοτυπικά δεν θέλησαν να προσέλθουν στην Εθνοσυνέλευση, προφασιζόμενοι το αυτοκέφαλο των Εκκλησιών τους από το Οικουμενικό Πατριαρχείο. Στην πραγματικότητα ήταν επηρεασμένοι και σύμφωνοι με τις απόψεις των Γερόντων μητροπολιτών του Φαναρίου, οι οποίοι αντιδρούσαν στην μείωση των εξουσιών τους. Στις εργασίες της Εθνοσυνελεύσεως μετέσχε μόνον ο Πατριάρχης Αλεξανδρείας Καλλίνικος, χωρίς να υιοθετήσει τους Εθνικούς Κανονισμούς για το κλίμα της Αλεξανδρινής Εκκλησίας, μολοντί τόσο ο ίδιος όσο και οι διάδοχοί του πάντοτε υπεραμύνονταν της αρχής ότι τα προνόμια και οι εξουσίες των θρησκευτικών κοινοτήτων της οθωμανικής αυτοκρατορίας ίσχυαν και στην χεδιβική Αίγυπτο⁸. Το Πατριαρχείο Αντιοχείας αναγκάστηκε αργότερα να αποδεχθεί την ισχύ των Εθνικών Κανονισμών, τους οποίους και μετέφρασε στην αραβική γλώσσα, «απαιτήσει του λαού της Συρίας»⁹.

Μέχρι την εφαρμογή των Εθνικών Κανονισμών δεν ίσχυε ενιαίο σύστημα κοινοτικής συγκροτήσεως των Ορθοδόξων της αυτοκρατορίας κατά τόπο και χρόνο. Εκτός από τον επιχώριο αρχιερέα, -που ήταν *ex officio* εκπρόσωπος των Ορθοδόξων της επαρχίας και, συγχρόνως υπεύθυνος για την νομιμοφροσύνη τους ενώπιον των κρατικών αρχών-, τα άλλα κοινοτικά όργανα, οι αρμοδιότητές τους, η κοινοτική οργάνωση, ο βαθμός συμμετοχής στα κοινά του λαϊκού στοιχείου, διέφεραν από τόπο σε τόπο. Σε μερικές κοινότητες, η ανάδειξη των προυχόντων ανήκε στις συντεχνίες· αλλού στους ενηλίκους άρρενες κατά μαχαλάδες (συνοικίες) ή κατά ενορίες· αλλού επικρατούσε μικτό σύστημα. Το ίδιο παρατηρούμε και στην οργάνωση των δικαστηρίων. Η έλλειψη κοινών λειτουργικών δομών οφείλονταν κατά κύριο λόγο σε ειδικούς σουλτανικούς προνομιακούς ορισμούς υπέρ ορισμένων από αυτές, καθώς και στον βαθμό της οικονομικής ευρωστίας των μελών τους, γεγονός που προκαλούσε μείωση του εύρους της πολιτικής εξουσίας του επιχωρίου επισκόπου. Το ανομοιόμορφο κοινοτικό καθεστώς καταργήθηκε από τους Εθνικούς Κανονισμούς. Η αρχή της ενιαίας οργάνωσης, που αυτοί εισήγαγαν, διεσπάτο, -ορθώς άλλωστε-, μόνο σε ρυθμίσεις δευτερεύουσας σημασίας, εξ αιτίας ειδικών επί μέρους συνθηκών, όπως αυτές εμφανίζονται στους Κανονισμούς των διαφόρων κοινοτήτων.

2. Μεταξύ των ελληνορθοδόξων κοινοτήτων της οθωμανικής αυτοκρατορίας σημειώθηκε εντονότατη κίνηση για την εύρυθμη λειτουργία

8. Βλ. Αρχιεπισκόπου Χρυσάνθου, ό.π., 8.

9. Βλ. Αρχιεπισκόπου Χρυσάνθου, ό.π., 8.

3. Ο Κανονισμός αυτός είχε 83 άρθρα. Στην Ελληνική Κοινότητα Σερρών ανήκαν όλοι οι Ορθόδοξοι κάτοικοι της πόλης και των περιχώρων, που χρησιμοποιούσαν στα εκπαιδευτήρια και στους ναούς την ελληνική γλώσσα. Προϊσταμένη αρχή ήταν η Γενική Συνέλευση. Μέλη της ήταν: α) αντιπρόσωποι των ενοριών, ο αριθμός των οποίων οριζόταν κατά ενορίες από τον Κανονισμό, β) αντιπρόσωποι των συνεταχθέντων εκείνων που εισέφεραν υπέρ των κοινοτικών καταστημάτων, και γ) όσοι εισέφεραν πέντε λίρες. Οι αντιπρόσωποι αυτοί εξελέγοντο από εκλογικό σώμα, απαρτιζόμενο από το σύνολο των αρρένων, ηλικίας 25 ετών και άνω, από πενταετίας κατοικούντων οικογενειακώς στις Σέρρες και οι οποίοι δεν είχαν καταδικασθεί σε ποινή συνεπαγομένη απώλεια των αστικών δικαιωμάτων. Οι εκλέξιμοι έπρεπε να είχαν τα προσόντα του εκλογέα, ηλικία 30 ετών τουλάχιστον και να ήταν υπόχρεοι σε καταβολή κτηματικού φόρου ή φόρου επιτηδεύματος. Εστερούντο του δικαιώματος εκλογέα και εκλεξιμού οι κληρικοί, οι εργαζόμενοι στην εκκλησία, οι πτωχεύσαντες και οι μισθοδοτούμενοι από την Κοινότητα.

Ο εκλογικός κατάλογος κατά ενορίες ανηράτο στον νάρθηκα και εντός προθεσμίας 8 ημερών όποιος είχε τυχόν ενστάσεις τις υπέβαλε διά του εφημερίου στην Διοικητική Επιτροπή. Η ψηφοφορία ήταν μυστική, διά ψηφοδελτίων, και διεξήγετο ανά τριετία. Τα μέλη της ήταν 24. Η Γενική Συνέλευση ήταν η Βουλή θα μπορούσαμε να πούμε της Κοινότητας. Πρόεδρος της ήταν ο εκάστοτε μητροπολίτης. Από τα 24 μέλη της, 6 αποτελούσαν την Δημογεροντία, 14 την Διοικητική Επιτροπή και 4 την Εξελεγκτική Επιτροπή. Εξ αυτών, η Δημογεροντία είχε δικαστικά και συμβολαιογραφικά καθήκοντα. Η Διοικητική Επιτροπή είχε αρμοδιότητα τα οικονομικά ζητήματα της Κοινότητας, η δε Εξελεγκτική Επιτροπή ήλεγχε την οικονομική διαχείριση της Κοινότητας, των εφορειών των εκπαιδευτηρίων, του νοσοκομείου και του κοιμητηρίου. Εν συνεχεία ο Κανονισμός αναφέρεται στις Εφορείες και Επιτροπές, στον Γραμματέα, Λογιστή και Ταμιά, και περατούται με μερικές γενικές διατάξεις, όπως ήταν η απαγόρευση να είναι μέλη του ιδίου κοινοτικού σώματος πατήρ και υιός, καθώς και αδελφοί. Η απαγόρευση να δανειζονται κοινοτικά χρήματα. Η δυνατότητα να αναθεωρηθεί ο Κανονισμός μόνο μετά πάροδο οκταετίας. Η εκλογή από την Γενική Συνέλευση εκπροσώπου των Σερρών, λαϊκού, προς συμμετοχή στην εκλογή Οικουμενικού Πατριάρχη, σύμφωνα με τις διατάξεις των Γενικών Κανονισμών.

Η ομόνοια που επικράτησε μετά την απομάκρυνση του Κωνσταντίνου Βαφειδου και οι λυσιτελείς διατάξεις του Κανονισμού ωφέλησαν τις Σέρρες, οι οποίες και γνώρισαν έκτοτε μεγάλη οικονομική ακμή και

έντονη μορφωτική κίνηση.

4. Η εκτεταμένη αυτοδιοίκηση των ελληνορθοδόξων κοινοτήτων της οθωμανικής αυτοκρατορίας, -τυπικό δείγμα της οποίας είναι η κοινότητα των Σερρών-, γνώρισε περαιτέρω βαθμιαία εξέλιξη χάρη στις διεργασίες εσωγενών και εξωγενών παραγόντων. Η εφαρμογή της αρχής της «κατά τεκμήριον αρμοδιότητας»¹³ επέτεινε την εκ των πραγμάτων προώθηση της κοινότητας ακόμη και σε πεδία που δεν ρυθμιζονταν από την νομοθεσία των οθωμανικών μεταρρυθμίσεων. Οποσδήποτε, και υπό το καθεστώς των Εθνικών Κανονισμών συνεχίσθηκαν, -πολύ συχνά μάλιστα-, οι τριβές μεταξύ επιχωρίων επισκόπων και λαϊκών. Γεγονός, πάντως, είναι ότι τα δημοκρατικά -με τα μέτρα βέβαια του χρόνου και τόπου- πρότυπα των Εθνικών Κανονισμών επέτρεψαν την ευρεία διάδοση της παιδείας με τις συνεχείς ιδρύσεις κοινοτικών σχολείων, ενίσχυσαν την φιλογένεια και συνέβαλαν στην διαδικασία αστικοποίησης των Ελλήνων, παρά την ρέουσα κατάσταση στην αυτοκρατορία. Και οποσδήποτε η σύγκριση των οργανικών δομών των κοινοτήτων μεταξύ του ελληνικού κράτους και της οθωμανικής επικράτειας αποβαίνει υπέρ της δεύτερης. Στην ελεύθερη Ελλάδα, ήδη από δεκαετίες η κοινοτική αυτοδιοίκηση ασφυκτιούσε στην μέγγενη του αυστηρού συγκεντρωτικού συστήματος, που της είχε επιβάλει η βαυαρική αντιβασιλεία, καθιστώντας τον μεταβυζαντινό κοινοτισμό νοσταλγική ανάμνηση. Αντίθετα στον ευρύτατο χώρο της δικαιοδοσίας του Οικουμενικού Πατριαρχείου, οι Εθνικοί Κανονισμοί είχαν καταστήσει την κοινότητα κύτταρο της συλλογικής δράσης του Γένους και συνισταμένη των βυζαντινών βιωμάτων αφ' ενός και αφ' ετέρου των δημοκρατικών ιδεωδών του ευρωπαϊκού 19^{ου} αιώνα.

Το χειρόγραφο αντίγραφο του Κανονισμού, που εδώ παρατίθεται, απαρτίζεται από 13 φύλλα, γραμμένα σε αμφότερες τις όψεις (φ. 1α-β έως 13α ή σσ. 25).

Το κείμενό του έχει ως εξής:

13. Κατά την προσφύη διατύπωση του Ν. Πανταζοπούλου, Τα «προνόμια» ως πολιτιστικός παράγων εις τας σχέσεις χριστιανών-μουσουλμάνων, «Επιστ. Επετηρίς Σχολής ΝΟΕ ΑΠΘ», τ.θ', (Ακροθίνια Πέτρω Γ. Βάλληνδα), Θεσσαλονίκη 1976, 849.

σ.1

Ὁργανικὸς Κανονισμὸς τῆς Ἑλληνικῆς Ὁρθοδόξου Κοινότητος Σερρών

Κεφ. Α΄

Ἄρθ. 1: Περὶ τῆς Ἑλληνικῆς Ὁρθοδόξου Κοινότητος καὶ τῶν κοινο-
τικῶν αὐτῆς Ἀρχῶν.

Προϊσταμένη Ἀρχὴ τῆς Ὁρθοδόξου Κοινότητος Σερρών, ἀποτελου-
μένης ἀπὸ πάντας τοὺς Ὁρθόδοξους χριστιανοὺς κατοίκους τῆς πόλεως
ταύτης, καὶ ποιουμένους χρῆσιν ἐν τε τοῖς ἐκπαιδευτηρίοις καὶ τοῖς ἱεροῖς
Ναοῖς τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης εἶναι ἡ ὑπὸ τοῦ Πνευματικοῦ Ἀρχηγοῦ
τῆς Ἐπαρχίας Σερρών προεδρευομένη Γενικὴ τῆς πόλεως Συνέλευσις.

Κεφ. Β΄

Περὶ Ἑλληνικοῦ Συλλόγου

Ἄρθ. 2: Τὸν Ἑλληνικὸν Σύλλογον ἀποτελοῦσι: α) οἱ ἀντιπρόσωποι
τῶν ἐνοριῶν τῆς πόλεως καὶ τῶν προαστείων Σερρών ὡς ἑξῆς: (ἐνορία
δὲ ἐκάστου θεωρεῖται ἐκείνη, ἧς ὁ ἱερεὺς ἀγιάζει αὐτὸν ἐν τῇ κατοι-
κία του): Μητροπόλεως 2, Ἁγίου Βλασίου 3, Ἁγίου Γεωργίου 2, Ἁγίου
Νικολάου 11, Ἁγίας Φωτεινῆς 3, Ἁγίας Ἑλένης 9, Ἁγίας Βαρβάρας
2, Ἁγίου Παντελεήμονος 8, Ἁγίας Κυριακῆς καὶ Ἁγίου Ἀθανασίου 2,
Μεγάλων Ταξιαρχῶν 2, Τίμιου Προδρόμου 4, Ἄνω Καμενίκης 2, Ἄνω
σ.2 Ταξιαρχῶν 4, Κάτω Καμενίκης 2, (σ.2) Ἁγίου Ἀντωνίου 5, Ἀραμπατζῆ
Μαχαλῆ 2, Ἁγίας Παρασκευῆς 1, Ἁγίων Ἀναργύρων Δώδεκα Ἀποστόλων
1 καὶ Ἀλιουκάλεως 2. Ἡ συνοικία Βλαχερνῶν, ὡς μὴ ἔχουσα ἰδίαν
ἐκκλησίαν, δὲν ἀποτελεῖ ἰδίαν ἐνορίαν, οἱ δὲ κάτοικοι αὐτῆς ὑπάγον-
ται εἰς τὰς ἐνορίας ἐκείνας, ὧν οἱ ἱερεῖς ἀγιάζουν τοὺς οἴκους αὐτῶν.
Ἡ δὲ ἐνορία τοῦ Ἁγίου Ἀθανασίου, ὡς λίαν μικρὰ συγχωνεύεται μετὰ
τῆς Ἁγίας Κυριακῆς, ὡς καὶ ἡ ἐνορία τῆς Ἀλιουκάλεως μετὰ τῆς τῶν
Ἁγίων Ἀναργύρων, β) οἱ ἀντιπρόσωποι τῶν ἐνοριῶν ἐκείνων, οἵτινες
ἐκτὸς τῶν κεκανονισμένων εἰσφορῶν ἅς κατ' ἔτος εἰσφέρουσι ὑπὲρ τῶν
ἐκπαιδευτικῶν καὶ φιλανθρωπικῶν καὶ λοιπῶν εὐαγῶν τῆς πόλεως
ἰδρυμάτων, ἤθελαν συνεισφέρει καὶ ἕτερον ποσὸν ὑπὲρ αὐτῶν, αὐξά-
νει δὲ ὁ ἀριθμὸς τῶν κατ' ἐνορίας ἀντιπροσώπων ὡς ἑξῆς: ἐὰν ἐνορία
τις αὐξήσῃ τὴν κεκανονισμένην αὐτῆς ἐτησίαν εἰσφορὰν κατὰ πέντε (5)
λίρας, αὐξάνει καὶ ὁ ἀριθμὸς τῶν ἀντιπροσώπων αὐτῆς κατὰ ἓνα, ἐὰν
κατὰ δέκα (10) λίρας κατὰ δύο, ἐὰν κατὰ εἴκοσιν (20) κατὰ τρεῖς καὶ
οὕτω καθ' ἑξῆς, τ.ἔ. αὐξανομένης τῆς εἰσφορᾶς κατὰ δέκα λίρας, αὐξάνει
καὶ ὁ ἀριθμὸς τῶν ἀντιπροσώπων κατὰ ἓνα, γ) οἱ ἀντιπρόσωποι τῶν
Συντεχνιῶν, ὅσαι συνεισφέρουσιν ὑπὲρ τῶν αὐτῶν κοινοτικῶν κατα-
στημάτων, ἀναλόγως τῆς εἰσφορᾶς αὐτῶν κατὰ τὴν ἐν τῷ προηγουμένῳ
ἐδαφίῳ ἀναλογίαν. Ἐγγράφονται δὲ οἱ ἀντιπρόσωποι τῶν Συντεχνιῶν
σ.3 ἐν τῷ κα-/(σ.3.) τάλῳ τοῦ ἐκλογικοῦ Συλλόγου προσάγοντες σχετικὸν

ἐπὶ τούτῳ ἔγγραφον ὑπογεγραμμένον ὑπὸ τοῦ προέδρου τῆς Συντεχνίας καὶ τοῦ Γραμματέως, καὶ δ) οἱ κατὰ πᾶσαν ἐκλογικὴν περιόδον ὑπὲρ ἐνὸς τῶν κοινοτικῶν συνεισφέροντες πέντε λίρας.

Κεφ. Γ΄

Προσόντα τῶν ἐν ταῖς ἐνορίαις ἐκλογέων καὶ ἐκλέξιμων

Ἄρθ. 3: Οἱ ἐκλογεῖς τῶν ἐνοριῶν δέον νὰ ἔχωσι συμπληρωμένον τὸ 25 ἔτος τῆς ἡλικίας αὐτῶν, νὰ ᾧσιν Ἑλληνες Ὁρθόδοξοι Χριστιανοὶ Σερραῖοι ἢ ἀπὸ πενταετίας οἰκογενειακῶς ἐγκατεστημένοι ἐν Σέρραις καὶ νὰ μὴ ὑπέπεσαν εἰς ποινὴν συνεπαγόμενῃ τὴν ἀπώλειαν τῶν ἐργατικῶν καὶ ἀστικῶν αὐτῶν δικαιωμάτων. Οἱ δὲ ἐκλέξιμοι ἐκτὸς τῶν ἀνωτέρω προσόντων δέον νὰ ἔχωσι συμπληρωμένον τὸ 30 ἔτος τῆς ἡλικίας καὶ νὰ ἀποτίωσι τῇ Κυβερνήσει ἐτήσιον κτηματικὸν φόρον ἢ φόρον ἐπιτηδεύματος οὐχὶ ὀλιγώτερον τῶν 100 γροσιῶν, εἴτε αὐτοὶ οἱ ἴδιοι, εἴτε αἱ σύζυγοι, εἴτε οἱ γονεῖς των, ὧν κωλυομένων ἕνεκα γήρατος ἢ ἀναπειρίας, ἐκλέξιμος θεωρεῖται ὁ πρεσβύτερος υἱὸς τῆς οἰκογενείας. Καὶ οἱ ἀντιπρόσωποι δε τῶν καθ' ὑπέρβασιν συνεισφερουσῶν ἐνοριῶν καὶ Συντεχνιῶν, ὡς καὶ οἱ πέντε λίρας καταβαλόντες ἰδιῶται δέον νὰ ἔχωσι τὰ αὐτὰ προσόντα. Ἐξαιροῦνται τοῦ δικαιώματος τοῦ τε ἐκλογέως καὶ ἐκλεξιμίου οἱ ἱερεῖς, οἱ ψάλται, οἱ κανδυλάπται τῶν ἐκκλησιῶν, οἱ πτω-

σ.4 χεύσαντες καὶ μῆτω/(σ.4) <ἀποκατασταθέντες>¹⁴, οἱ ζημιώσαντες κοινότητα καὶ ὅλοι οἱ μισθοδοτούμενοι ἐκ τῶν ταμείων τῆς Δημογεροντίας, τῶν Σχολείων, τοῦ Νοσοκομείου καὶ τοῦ Κηροπωλείου.

Κεφ. Δ΄

Περὶ τοῦ Ἐπιτρόπου τῶν ἐν ταῖς ἐνορίαις ἐκλογῶν.

Ἄρθ. 4: Ὁ ἐκλογικὸς κατάλογος τῶν ἐνοριῶν καταρτίζεται κατὰ τὰς ἐπομένας διατάξεις: α) ἐντὸς ὀκτῶ ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἐπὶ ἐκκλησίας ἀναγνώσεως τῆς ἐγκυκλίου τοῦ Μητροπολίτου, ὁ Μουχτάρης καὶ οἱ ἀγάδες μετὰ τῶν ἐφημερίων ἐκάστης ἐνορίας, οἵτινες ἀποτελοῦσι τὴν κατ' ἐνορίας ἐκλογικὴν ἐπιτροπὴν, συντίσσουνσι τὸν ἐκλογικὸν τῆς ἐνορίας αὐτῶν κατάλογον, ὃν ὑπογράφοντες ἀναρτῶσιν εἰς μέρος κατάλληλον τοῦ νάρθηκος τῆς Ἐκκλησίας, ἐνθα παραμένει ἐπὶ ὀκτῶ ἡμέρας, μεθ' ἧς ἀποστέλλεται εἰς τὴν Διοικητικὴν Ἐπιτροπὴν, β) ἐντὸς τοῦ ῥηθέντος ὀκταήμερου, ὅσας τυχὸν ἐνστάσεις ἤθελαν ἐγείρει οἱ ἐνορίται ἐπὶ τοῦ ἀναρτηθέντος καταλόγου ὑποβάλλουσι ταύτας τῷ ἐφημερίῳ τῆς ἐνορίας αὐτῶν, ὅστις συνεννοοῦμενος μετὰ τῆς ἐκλογικῆς ἐπιτροπῆς ὑποχρεοῦται νὰ ἀποφανθῇ ἐπ' αὐτῶν τὸ πολὺ τρεῖς ἡμέρας μετὰ τὴν ὑπο-

14. Προφανῶς ἐκ παραδρομῆς τοῦ συντάκτη παραλείφθη. Προστίθεται ἀπὸ τον ἐκδότη.

βολὴν αὐτῶν, γ) ἐν περιπτώσει διχογνωμίας ἀποφασίζει ἡ Διοικητικὴ Ἐπιτροπὴ.

- Α'. Δύο ἡμέρας πρὸ τῆς ὠρισμένης ἡμέρας τῆς ἐκλογῆς ἀποστέλλεται πρὸς τὸν προϋστάμενον ἐκάστης ἐκλογικῆς περιφέρειας: α) ἀντίγραφον τῶν κατὰ τὸ ἐδάφιον –Α- καταρτισθέντων καταλόγων ἐπικευρωμένων
- σ.5** παρὰ τῆς Α. Σεβασμιότητος, β) ψηφοδέλτια λευκὰ/(σ.5) ἐσφραγισμένα τῆ σφραγίδι τῆς Γενικῆς Συνελεύσεως, ἰσάριθμα πρὸς τὸν ἀριθμὸν, ὃν φέρει ὁ σχετικὸς ἐκλογικὸς κατάλογος, καὶ γ) πρακτικὸν ἐκλογῆς, ὅπερ ἐκ τῶν προτέρων συντάσσει ὁ Γραμματεὺς τῆς Γενικῆς Συνελεύσεως κατὰ τύπον ὁμοιόμορφον διὰ πάσας τὰς ἐκλογικὰς περιφερείας τῆ ἐγκρίσει τῆς Α.Σ. τοῦ Μητροπολίτου, καὶ τῆς Διοικητικῆς Ἐπιτροπῆς. Β'. Ἐκάστη ἐκλογικὴ περιφέρεια ἐκλέγει τοὺς ἰδίους ἀντιπροσώπους ἐκ τῶν ἐκλεξιμῶν συννοριτῶν αὐτῆς. Γ'. Ἴνα ἡ νόμιμος ἡ ἐκλογὴ δέον ὅπως γείνη κατὰ τὸν ὑπὸ τῆς Μητροπόλεως ὀριζόμενον χρόνον συνωδὰ τῇ ὑπὸ τοῦ Μητροπολίτου τῇ δευτέρᾳ Κυριακῇ τοῦ Μαρτίου ἀποστελλόμενη εἰς ἐκάστην ἐκλογικὴν περιφέρειαν καὶ ἐπ' ἐκκλησίας ἀναγινωσκομένη ἐγκυκλίῳ, δι' ἧς ἐντελλομένης τῆς ὡς ἀνωτέρω καταρτίσεως τοῦ ἐκλογικοῦ καταλόγου καλοῦνται οἱ ἐνοριῖται εἰς ἐκλογὴν τοῦ ὀρισμένου ἀριθμοῦ τῶν ἀντιπροσώπων αὐτῶν. Οὗτοι συνερχόμενοι αὐτοπροσώπως ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ ἢ ἐν τῷ ἐπιτροπικῷ Αὐτῆς κατὰ τὴν ἐν τῇ ἐγκυκλίῳ ὀριζομένην ἡμέραν καὶ ὥραν ὑπὸ τὴν προεδρείαν τοῦ ἱερέως, ἢ τοῦ πρεσβυτέρου αὐτῶν, ἂν οὗτοι ὧσι πλείονες, ἐκλέγουσι διὰ μυστικῆς ψηφοφορίας καὶ σχετικῆς πλειοψηφίας τοὺς ἀντιπροσώπους αὐτῶν, ὧν τὰ ὀνόματα καταχωρίζονται ἐν τῷ τῆς ἐκλογῆς πρακτικῷ, ὅπερ ὑπογραφόμενον ὑπὸ τῶν παρευρεθέντων ἐν τῇ ἐνοριακῇ Συνελεύσει, ἐπικυροῦται παρὰ τοῦ ἱερέως καὶ τῆς ἐκλογικῆς ἐπιτροπῆς καὶ αὐθημερὸν ἢ τὴν ἐπόμε-
- σ.6** νην ἡμέραν/(σ.6) στέλλεται εἰς τὴν Ἱερὰν Μητρόπολιν. Θεωροῦνται ἐν ἀπαρτία αἱ μὲν ἐκλογαὶ τῶν ἐνοριῶν Ἁγίου Νικολάου, Ἁγίας Ἐλεούσης, Ἁγίου Παντελεήμονος, Ἁγίου Ἀντωνίου καὶ τῶν Προαστείων, ὅποταν ὧσι παρόντες τὸ 1/5 τῶν ἐν τοῖς ἐκλογικοῖς καταλόγοις ἐγγεγραμμένων ἐνοριτῶν, οἱ δὲ τῶν λοιπῶν ἐνοριῶν, ὅποταν ὧσι παρόντες τὸ 1/3 τῶν ἐκλογέων. Μὴ κατορθουμένης δ' ἀπαρτίας τὴν ὀρισμένην ἡμέραν ἐπαναλαμβάνεται ἐφ' ἅπαξ ἔτι ἡ ἐκλογὴ τὴν ἀμέσως ἐπομένην ἐορτάσιμον ἡμέραν ἐπὶ τῇ αὐτῇ βάσει.

Ἄρθ. 5: Οἱ ἐν συνόλῳ ἀπαρτίζοντες τὸν ἐκλογικὸν σύλλογον προσκαλούμενοι ὑπὸ τοῦ Μητροπολίτου συνέρχονται τὴν πρώτην Κυριακὴν τοῦ Μαΐου ἐν τῇ Ἱερᾷ Μητροπόλει ὑπὸ τὴν προεδρείαν τοῦ Ἀρχιερέως, ὑπογράφουσιν ἐν τῷ βιβλίῳ τῆς παρουσίας καὶ ψηφίζουν ἐν ὠρισμένη κάλπῃ διὰ ψηφοδελτίων διανεμουμένων αὐτοῖς ὑπὸ τοῦ Γραμματέως ἐκ τοῦ καταλόγου τῶν ἐκλεξιμῶν τοὺς μέλλοντας νὰ ἀποτελέσωσι τὴν Γενικὴν Συνέλευσιν. Θεωρεῖται δὲ ἐν ἀπαρτία ὁ ἐκλογικὸς Σύλλογος

ὁπότεν παρῶσι τὸ ἥμισυ πλέον ἐνὸς ἐκ τῶν μελῶν αὐτοῦ. Ἀμέσως δὲ μετὰ τὴν ψηφοφορίαν διορίζονται ὑπὸ τοῦ ἐκλογικοῦ Συλλόγου δύο διαλογεῖς καὶ ἄρχεται ἡ διαλογὴ τῶν ψήφων, μηδενὸς ψηφοδελτίου ὄντος πλέον ἀποδεκτοῦ. Ἀνακηρύσσονται δὲ ὑπὸ τοῦ Μητροπολίτου ὡς μέλη τῆς Γεν. Συνελεύσεως οἱ τυχόντες τῆς ἀπόλυτου πλειοψηφίας, ὧν τὰ ὀνόματα καταχωρίζονται ἐν πρακτικῷ αὐθωρὶ συντασσομένῳ **σ.7** καὶ ὑπογραφομένῳ ὑπὸ τοῦ (σ.7) Μητροπολίτου. Ἀπαρτίας δὲ μὴ γενομένης προσκαλεῖται αὐθὶς ὁ ἐκλογικὸς Σύλλογος τὴν ἀμέσως ἐπομένην ἑορτάσιμον ἡμέραν εἰς δευτέραν συνεδρίαν, καθ' ἣν ἀπαρτία θεωρεῖται, ὅταν παρῶσι τὸ 1/3 τῶν μελῶν αὐτοῦ.

Ἀναγγέλλεται δὲ πρὸς τοὺς ἐκλεγέντας ὁ διορισμὸς αὐτῶν διὰ πιτακίου ὑπογραφομένου ὑπὸ τῆς Α.Σ. τοῦ Μητροπολίτου.

Ἄρθ. 6: Ἐν ἐκάστῳ ψηφοδελτίῳ ὁ ἐκλογικὸς Σύλλογος δέον τοὺς ὑπ' αὐτοῦ ἐκλεχθσομένους νὰ καταμερίζῃ εἰς ἕξ δημογέροντας, δέκα τέσσαρας μέλλοντας νὰ ἀπαρτίσωσι τὴν Διοικητικὴν Ἐπιτροπὴν καὶ τέσσαρας τὴν Ἐξελεγκτικὴν Ἐπιτροπὴν, οἵτινες ἐν ὄλῳ ἀπαρτίζουν τὴν Γεν. Συνέλευσιν.

Ἄρθ. 7: Πάντων τῶν μελῶν τοῦ ἐκλογικοῦ Συλλόγου τὰ ὀνόματα δέον νὰ ἐγγράφονται πρὸ ἑβδομάδος τοῦλάχιστον ἐν τῷ ὑπὸ τῆς Διοικητικῆς Ἐπιτροπῆς τηρουμένῳ καταλόγῳ.

Κεφ. Ε΄

Περὶ Γενικῆς Συνελεύσεως

Ἄρθ. 8: Ἡ Γενικὴ Συνέλευσις ἀποτελεῖται ἐξ 24 μελῶν ἐκλεγομένων ὑπὸ τοῦ κατὰ τὸ 5ον ἄρθρον ἐκλογικοῦ Συλλόγου κατὰ τὰς διατάξεις αὐτοῦ τοῦ ἄρθρου.

Ἄρθ. 9: Ἡ περίοδος τῆς Συνελεύσεως εἶναι τριετής.

Ἄρθ. 10: Ἐκλέξιμοι διὰ τὴν Γεν. Συνέλευσιν εἶναι: α) οἱ ἀποτίοντες **σ.8** τῇ Κυβερνήσει ἐτήσιον κτηματικὸν (σ.8) φόρον ἢ φόρον ἐπιτηδεύματος 200 γρόσια, εἴτε αὐτοὶ οἱ ἴδιοι, εἴτε αἱ σύζυγοι, εἴτε οἱ γονεῖς αὐτῶν, ὧν κωλυομένων ἔνεκα γήρατος ἢ ἀναπειρίας ἐκλέξιμος θεωρεῖται ὁ πρεσβύτερος υἱὸς τῆς οἰκογενείας. β) Δέκα τῶν ἐγκρίτων πολιτῶν μὴ ἀποτιόντων μὲν τῇ Κυβερνήσει τὸν ἀνώτερον ἐκ 200 γροσιῶν φόρον, κεκτημένων ὅμως τὰ πρὸς ἐξυπηρέτησιν τῶν κοινοτικῶν συμφερόντων ἀπαιτούμενα προσόντα. Λαμβάνονται δ' οὗτοι ἐκ καταλόγου συντασσομένου παρὰ τῆς Δημογεροντίας ἐν ᾧ ἐγγράφονται ὑπ' αὐτῆς 15 τῶν τοιούτων ἐγκρίτων πολιτῶν, ἐξ ὧν τὰ μέλη τῆς Γεν. Συνελεύσεως διὰ μυστικῆς ψηφοφορίας ἐκλέγουσι τοὺς πλειοψηφοῦντας δέκα. Ἄπαντες δὲ οἱ ἐκλέξιμοι δέον νὰ ὦσι πολῖται Σερραῖοι ἢ ἐγκατεστημένοι οἰκογενειακῶς ἀπὸ πενταετίας ἐν Σέρραις, νὰ ἔχωσι δὲ συμπληρωμένον τὸ 30 ἔτος τῆς ἡλικίας αὐτῶν. Ἐγγράφονται δὲ (ἐν τῷ ἐπὶ τούτῳ τηρούμενῳ κατα-

λόγω) ὑπὸ τῆς Α.Σ. τοῦ Μητροπολίτου [καὶ τῆς Γενικῆς Συνελεύσεως]¹⁵ προκηρυσσομένῳ τοῦλάχιστον ἀπὸ μιᾶς ἐβδομάδος πρὸ τῆς ἐκλογῆς.

Ἄρθ. 11: Οἱ πτωχεύσαντες καὶ μήπω συμβιβασθέντες, οἱ στερηθέντες τῶν πολιτικῶν καὶ ἀστικῶν αὐτῶν δικαιωμάτων, οἱ ὀφείλοντες τῇ Κοινότητι δι' ὁμολόγων ἢ καὶ ἄνευ ὁμολόγων καὶ μετ' ἀπόφασιν τῆς Ἐξελεγκτικῆς Ἐπιτροπῆς καὶ ἔγκρισιν τῆς Γεν. Συνελεύσεως μὴ ἐξοφλοῦντες τὴν ὀφειλὴν αὐτῶν ἀποκλείονται καὶ δὲν δύναται νὰ ἐκλεγῶσι μέλη τῆς Γεν. Συνελεύσεως ἢ τῶν ἐπιτροπῶν καὶ ἐφορειῶν, ἐκλεγέντες δὲ **σ.9** καὶ περιπεσόντες εἰς μίαν /(σ.9) τῶν προειρημένων περιπτώσεων παύονται καὶ μήτε ὡς μέλη τοῦ ἐκλογικοῦ Συλλόγου εἰσὶ δεκτοί, ἀλλὰ καὶ ἐκ τοῦ καταλόγου τῶν ἐκλογέων ἀμέσως διαγράφονται.

Ἄρθ. 12: Ἡ Γενικὴ Συνέλευσις ἐκλέγει διὰ μυστικῆς ψηφοφορίας τὰ εἰδικὰ Σωματεῖα τῆς Κοινότητος, ἐπιψηφίζει τοὺς ὑποβαλλομένους προϋπολογισμοὺς καὶ ἀποφαίνεται ἐπὶ τῶν ἀπολογισμῶν ὅλων τῶν ὑπολόγων Σωματείων μετὰ προηγουμένην ἐξέλεξις ὑπὸ τῆς Ἐξελεγκτικῆς Ἐπιτροπῆς, διορίζει καὶ παύει τὸν κηροπώλην, ὅστις ἐκλεγόμενος δίδει ἐγγυητὴν ἀξιόχρεων, τὸν Γραμματέα τῆς Γεν. Συνελεύσεως καὶ τὸν λογιστὴν τῆς Κοινότητος, ὧν ὀρίζει καὶ τοὺς μισθοὺς, ἀποφασίζει τὴν ἐκποίησιν τῶν μὴ προσοδοφόρων κτημάτων καὶ ὀρίζει τὴν ἀντικατάστασιν αὐτῶν δι' ἄλλων προσοδοφόρων, συζητεῖ καὶ ἀποφασίζει ἐπὶ πάσης προτάσεως ἐνδιαφερούσης τὴν Κοινότητα, εἰσαγομένης διὰ τῆς Α.Σ. τοῦ Μητροπολίτου καὶ προερχομένης ἀπὸ τῶν Σωματείων τῆς Κοινότητος. Ἐκλέγει τριμελῆ ἐπιτροπὴν πρὸς διεύθυνσιν τοῦ Νεκροταφείου ἐργαζομένην κατὰ εἰδικὸν Κανονισμόν, ὀρίζει κατὰ τάξεις τὰ δι' εἰσιτήρια, ἐλέγχους, ἐνδεικτικὰ καὶ ἀπολυτήρια πληρωτέα καὶ ἀνακοινοῖ τὴν ἀπόφασιν αὐτῆς ταύτην πρὸς ἐκτέλεσιν εἰς τὴν Ἐφορείαν τῶν ἐκπαιδευτηρίων, ἐκλέγει συνεννοούμενη μετὰ τῶν προεστώτων τῶν χωρίων τῆς Ἐπαρχίας Σερρών ἀντιπρόσωπον τῆς πόλεως καὶ Ἐπαρχίας ἐν περιπτώσει ἐκλογῆς Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου.

σ.10 **Ἄρθ. 13:** Ἡ Γενικὴ Συνέλευσις, ἐὰν ἐφορεία τις ἢ ἐπιτροπὴ /(σ. 10) παραλείψῃ νὰ ὑποβάλλῃ αὐτῇ ἐντὸς 15 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως ἐκάστου ἔτους τὸν ἐτήσιον προϋπολογισμόν τῶν κατὰ προσέγγισιν ἐσόδων καὶ ἐξόδων, προσκαλεῖ διὰ τοῦ προέδρου ἐγγράφως τὴν Ἐφορείαν ταύτην ἢ ἐπιτροπὴν, ἵνα πράξῃ τοῦτο ἐντὸς 21 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς προσκλήσεως. Παρελθούσης ἀπράκτου καὶ τῆς προθεσμίας αὐτῆς ἄνευ σπουδαίου δικαιολογήματος, ἡ Γενικὴ Συνέλευσις προβαίνει εἰς τὴν παῦσιν τῆς Ἐπιτροπῆς ἢ Ἐφορείας καὶ προβαίνει εἰς τὴν ἐκλογὴν νέας Ἐπιτροπῆς ἢ Ἐφορείας κατὰ τὰ σχετικὰ ἄρθρα.

Ἄρθ. 14: Ἡ Γενικὴ Συνέλευσις ἀπαρτίζεται ἐξ ἑξ μελῶν τῆς

15. Το ἐντὸς ἀγκυλῶν φέρεται διαγεγραμμένο στο ἀντίγραφο τοῦ Κανονισμοῦ.

Δημογεροντίας, ἐκ δέκα τεσσάρων τῆς Διοικητικῆς Ἐπιτροπῆς καὶ ἐκ τεσσάρων μελῶν τῆς Ἐξελεγκτικῆς Ἐπιτροπῆς.

Ἄρθ. 15: Ἡ Γενικὴ Συνέλευσις συνεδριάζει τακτικῶς ἐν τῷ Συνοδικῷ τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως ἀπὸ τῆς τρίτης Κυριακῆς τοῦ Μαΐου καθ' ἡμέρας καὶ ὥρας ὀριζομένας παρὰ τοῦ προέδρου Αὐτῆς μέχρι τῆς ἐπιψηφίσεως τῶν προϋπολογισμῶν καὶ τῆς ἐξελέγξεως τῶν ἀπολογισμῶν, ἐκτάκτως δὲ ὡσὰκις αἰτήσῃται τοῦτο διὰ τοῦ προέδρου, ὀρίζοντος τὴν ἡμέραν καὶ ὥραν τῆς Συνεδρίας διὰ προσκλήσεως πρὸ 24 τοῦλάχιστον ὡρῶν, μία τῶν ἐπιτροπῶν τῶν ἐκ τῶν μελῶν αὐτῆς ἀποστελουμένων ἢ μία τῶν ἐφορευιῶν ἢ Ἐπιτροπῶν τῶν διοικουσῶν εὐαγείς τι τῆς Κοινότητος ἴδρυμα ἢ ἡ Α.Σ. ὁ Μητροπολίτης.

Ἄρθ. 16: Ἐν νομίμῳ ἀπαρτία θεωρεῖται ἡ Γενικὴ Συνέλευσις συνεδριάζοντων 13 μελῶν καὶ τοῦ προέδρου.

σ.11 Ἄρθ. 17: Αἱ ἀποφάσεις αὐτῆς λαμβάνονται κατ' ἀπό-/(σ.11) λυτον πλειοψηφίαν τῶν παρόντων ἐν τῇ συνεδρίᾳ μελῶν· αἱ περὶ προσώπων ἀποφάσεις λαμβάνονται διὰ μυστικῆς ψηφοφορίας, αἱ δὲ λοιπαὶ δι' ἀπαντήσεως ναὶ καὶ ὄχι ἐπὶ τοῦ τεθέντος ὑπὸ τοῦ προέδρου θέματος.

Ἄρθ. 18: Τὰ ἀποθνήσκοντα ἢ παραιτούμενα μέλη τῆς Γεν. Συνελεύσεως ἀντικαθίστανται δι' ἐκλογῆς γενομένης ὑπὸ τοῦ ἐν ἐνεργείᾳ Ἐκλογικοῦ Συλλλόγου, οὗ ἡ περίοδος εἶναι τριετὴς προσκαλουμένου κατὰ τὸ ἄρθ. 5 διὰ κηρύξεως ἐπ' ἐκκλησίας τὴν πρώτην Κυριακὴν μετὰ τὴν ὑπὸ τῆς Γέν. Συνελεύσεως ἀποδοχὴν τῆς παραιτήσεως, ὀριζομένης ὡς ἡμέρας ἐκλογῆς τῆς ἀμέσως ἐπομένης Κυριακῆς· θεωρεῖται δὲ ἐν ἀπαρτία, ὁπόταν παρῶσι τὸ 1/3 τῶν μελῶν αὐτοῦ.

Ἄρθ. 19: Ἡ Γενικὴ Συνέλευσις θεωρεῖται αὐτοδικαίως διαλυομένη διὰ τῆς ὑποβολῆς 12 ἢ πλείονων παραιτήσεων τῶν μελῶν αὐτῆς· ἐν τῇ αὐτῇ περιπτώσει ὁ πρόεδρος συγκαλεῖ τὸν ἐκλογικὸν Σύλλογον κατὰ τὰ ἐν τῷ ἄρθρῳ 5 περιεχόμενα τὴν πρώτην Κυριακὴν μετὰ τὴν ὑποβολὴν τῶν 12 παραιτήσεων, ὅστις συνέρχεται τὴν μεθ' ἐπομένην Κυριακὴν καὶ ἐκλέγει τὴν Γενικὴν Συνέλευσιν.

Ἄρθ. 20: Ἐκ τοιαύτης παραιτήσεως τῆς Γεν. Συνελεύσεως οὐδὲως ἐπηρεάζονται αἱ Ἐφορεῖαι τῶν ἐκπαιδευτηρίων καὶ τοῦ νοσοκομείου.

Κεφ. ΣΤ'

Περὶ Διοικητικῆς Ἐπιτροπῆς

Ἄρθ. 21: Ἡ Διοικητικὴ Ἐπιτροπὴ φροντίζει περὶ διατηρήσεως τῶν
σ.12 Ἱερῶν Καθιδρυμάτων, ὅσα ἢ εὐσέβεια,/(σ.12) ἢ φιλανθρωπία καὶ ἢ φιλομουσία τῶν προγενεστέρων γενεῶν ἀνείγηρε καὶ ὅσα ἢ ἄμιλλα καὶ ἢ ἀρετὴ τῶν συγχρόνων ἐν τῷ μέλλοντι θέλει προσθέσει, καθὼς καὶ περὶ ἐξασφαλίσεως τῶν διαλυθέντων καὶ διατεθησομένων ὑπὲρ τῶν κοινῶν

Καθιδρυμάτων και περί τῆς διαθέσεως πάσης δωρεᾶς κατὰ τὸν σκοπὸν τοῦ δωρητοῦ· τοιοῦτου δὲ μὴ ὀριζομένου κατὰ τὸ συμφερότερον τῆ Κοινότητι, ἀποφάσει τῆς Γεν. Συνελεύσεως.

Ἄρθ. 22: Τηρεῖ κώδικα ἐν ᾧ θέλει καταχωρῶν πάντα τὰ ὑπάρχοντα τῆς Κοινότητος κινήτα τε καὶ ἀκίνητα, ὡς καὶ τὰ μέχρι σήμερον ἀφεθέντα κληροδοτήματα, φροντίζει δε δι' οἰκονομιῶν καὶ ἄλλων ἐκτάκτων πόρων νὰ κεφαλοποιήσῃ τὰ μέχρι σήμερον ἀφεθέντα καὶ δαπανηθέντα πρὸς κάλυψιν ἐλλειμμάτων κληροδοτήματα καὶ διαθέτει αὐτὰ κατὰ τὸν ὀρισθέντα παρὰ τῶν διαθετῶν σκοπόν.

Ἄρθ. 23: Φυλάττει τοὺς τίτλους (ταπία), τὰ χρεώγραφα καὶ ὁμολογια, ὡς καὶ ὅλα τὰ μὴ διατεθησάμενα χρήματα τῶν διάφορων ἰδρυμάτων, ἐκτὸς τῶν ὑπὸ τῶν ταμείων διαχειριζομένων χρημάτων τῆς τρεχούσης ὑπηρεσίας, ἐντὸς σιδηροκιβωτίου φυλαττομένου ἐν τῷ θησαυροφυλακείῳ τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως. Τὸ χρηματοκιβώτιον τοῦτο θέλει ἔχει δύο κλείδας, ὧν τὴν μίαν κρατεῖ ἡ Α.Σ. ὁ Μητροπολίτης, τὴν δὲ ἑτέραν ὁ θησαυροφύλαξ τῆς Διοικητικῆς Ἐπιτροπῆς ἐκλεγόμενος ὑπ' αὐτῆς ἐκ τῶν ἰδίων αὐτῆς μελῶν.

σ.13 Ἄρθ. 24: Ἐπιβλέπει ὅπως οἱ ἐπίτροποι τῶν Ἱερῶν Ναῶν ἐκ- / (σ.13) πληροῦσιν ἀκριβῶς τὰ ἐπιβαλλόμενα αὐτοῖς καθήκοντα, μὴ προβαίνωσι δὲ εἰς οὐδεμίαν ἔκτακτον δαπάνην ἄνευ προηγουμένης ἐγκρίσεως αὐτῆς. Ἐπαγρυπνεῖ εἰς τὴν ἀπόσβεσιν τῶν χρεῶν τῶν Καθιδρυμάτων καὶ ἐκκλησιῶν καὶ εἰς ἐξεύρεσιν πόρων πρὸς κάλυψιν τῶν δαπανῶν αὐτῶν ὀρίζει τὰς ὑπὲρ τῶν ἀπορροῦντων ἐκπαιδευτηρίων εἰσφορᾶς τῶν ἱερῶν Ναῶν συνεννοουμένη μετὰ τῶν ἐπιτρόπων αὐτῶν.

Ἄρθ. 25: Προνοεῖ ὅπως πᾶσαι αἱ ἐνορίαὶ ἀποστέλλουσιν ἀντιπροσώπους εἰς τὸν ἐκλογικὸν Σύλλογον. Καταβάλλει πᾶσαν προσπάθειαν πρὸς ἔνωσιν τῶν ἐκκλησιῶν, οὕτως ὥστε περιοριζομένων τῶν δαπανῶν τῶν ἱερῶν Ναῶν νὰ ὑπάρχωσιν ὅσον ἔνεστι πλεיותרὰ περισσεύματα πρὸς ἀξιοπρεπεστέραν λειτουργίαν τῶν ἐναπολειφθεισῶν Ἐκκλησιῶν καὶ βοήθειαν τῶν ἐκπαιδευτηρίων τῆς Κοινότητος καὶ διορίζει τὰς ἐπιτροπὰς τῶν εἰς τὴν Κοινότητα ἀφιερωμένων Ἱερῶν Ναῶν τῆς Μητροπόλεως καὶ τῶν Μεγάλων Ταξιαρχῶν.

Ἄρθ. 26: Ὁφείλει νὰ ἐπεξεργασθῇ κανονισμὸν ὁμοίομορφον συστήματος ἐκλογῆς τῶν ἐπιτρόπων καὶ διοικήσεως τῶν Ἱερῶν Ναῶν, ὃν νὰ ὑποβάλλῃ πρὸς ἐπιψήφισιν εἰς τὴν Γενικὴν Συνέλευσιν μεθ' ἣν θέλει καταστή ὑποχρεωτικὸς δι' ὅλας τὰς Ἐκκλησίας.

Ἄρθ. 27: Παρέχει εἰς τὰς Ἐπιτροπείας καὶ Ἐφορείας καὶ τε τὸν Κηροπώλην βιβλία ἡριθμημένα καὶ ἐσφραγισμένα τῆ σφραγίδι τῆς Γεν. Συνελεύσεως, ἐν οἷς ὑποχρεοῦνται αἱ ἐπιτροπεῖαι τῶν Ἱερῶν Ναῶν καὶ **σ.14** αἱ Ἐφορεῖαι νὰ κατα- / (σ. 14) γράφωσι κατὰ σειρᾶν χρονολογικὴν πᾶσαν καθημερινὴν πρᾶξιν ὑπ' αὐτῶν γενομένην κατὰ συνέχειαν καὶ

άνευ κενών.

Άρθ. 28: Τηρεί κατάλογον τών αποτελούντων τόν έκλογικόν Σύλλογον μελών καί έγγράφει έν αὐτῷ τὰ μέλη αὐτοῦ κατά τὸ σχετικόν 5ον ἄρθρον· διαγράφει δὲ ἐξ αὐτοῦ τὰ ἀπολέσαντα τὸ δικαίωμα ψήφου.

Άρθ. 29: Συνεδριάζει ἅπαξ τῆς ἐβδομάδος ἀργούσης τῆς Γεν. Συνελεύσεως, ἐάν ὑπάρχη ὕλη πρὸς συνεδρία, ὀρίζει δὲ εἰς τὸ τέλος ἐκάστης συνεδρίας τὴν ἡμέραν τῆς προσεχοῦς συνεδρίας αὐτῆς.

Άρθ. 30: Νόμιμος ἀπαρτία ὑπάρχει ὅταν παρῶσιν 8 τῶν μελῶν αὐτῆς καὶ ὁ πρόεδρος.

Άρθ. 31: Ὁς Γραμματεὺς τῆς Ἐπιτροπῆς προσλαμβάνεται ὁ λογιστὴς τῆς Κοινότητος, ὅστις καὶ ὑπογράφει κατά τὸ τέλος ἐκάστης Συνεδρίας.

Κέφ. Ζ΄

Περὶ Ἐξελεγκτικῆς Ἐπιτροπῆς

Άρθ. 32: Ἔργον τῆς Ἐξελεγκτικῆς Ἐπιτροπῆς εἶναι ἡ προεξέλεγκξις τῶν λογαριασμῶν παντὸς ὑπολόγου, εἴτε τακτικῶς κατά τὸ τέλος τοῦ ἔτους ἐπερχομένη, εἴτε ἐκτάκτως αἰτήσῃ τῆς Διοικητικῆς Ἐπιτροπῆς, αἰτία θανάτου ἢ ἄλλου λόγου. Εἰς τὴν ἐργασίαν αὐτῆς ταύτην βοηθεῖται ἡ ἐπιτροπὴ παρὰ τοῦ λογιστοῦ τῆς Κοινότητος, τοῦ καὶ Γραμματέως τῆς Ἐπιτροπῆς.

Άρθ. 33: Πρὸς νόμιμον ἀπαρτίαν ἀπαιτοῦνται τρία μέλη.

Άρθ. 34: Ὁ Μητροπολίτης δύναται, ἐάν θέλῃ νὰ προεδρεύῃ, κατά τὰς ἐργασίας τῆς Ἐπιτροπῆς ταύτης, ἥς αἱ ἐκθέσεις ὑποβάλλονται εἰς σ.15 τὴν Γεν. Συνέλευσιν πρὸς ἔγκρι-/(σ.15) σιν, ἡ δὲ ἐκτέλεισις τῶν ἀποφάσεων αὐτῆς διενεργεῖται ὑπὸ τῆς Α.Σ. τοῦ Μητροπολίτου.

Κέφ. Η΄

Περὶ Δημογεροντίας

Άρθ. 35: Ἡ Δημογεροντία ἀπαρτίζεται ἐκ μελῶν τῆς Γενικῆς Συνελεύσεως, τὰ ὁποῖα ὑποδεικνύει ὁ έκλογικὸς Σύλλογος, καὶ ἅτινα δέον νὰ ἔχωσι συμπληρωμένον τὸ τεσσαρακοστὸν ἔτος τῆς ἡλικίας αὐτῶν.

Άρθ. 36: Συνεδριάζει ἅπαξ τῆς ἐβδομάδας καθ' ὠρισμένην ἡμέραν καὶ ὥραν ἐν ἐπὶ τούτῳ δωματίῳ τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως ὑπὸ τὴν προεδρείαν τῆς Α.Σ. τοῦ Μητροπολίτου.

Άρθ. 37: Διεκπεραιοῖ συμβιβαστικῶς πάσας τὰς μεταξὺ ὀρθοδόξων ἀναφυομένας διαφορὰς, ὡσάκις οἱ διαφορόμενοι προσφεύγουσιν εἰς αὐτήν, προσυπογράφει καὶ προσημαρτυρεῖ τὰ προικοσύμφωνα καὶ τὰς Διαθήκας, καὶ διατίθησι τὰ τυχὸν ἐκ τῶν εἰσπράξεων περισσεύμα-

τα αὐτῆς ὑπὲρ τῶν ἐκπαιδευτηρίων. Δικάζει τὰς περὶ ἀρραβόνων, διαζυγίων, τραχωμάτων καὶ Διαθηκῶν διαφορᾶς μεταξὺ ὀρθοδόξων χριστιανῶν.

Ἄρθ. 38: Εἰσπράττει τὰ ἀνέκαθεν καθιερωμένα δικαιώματα ἐπὶ τῇ βάσει διατιμήσεως, τὴν ὁποῖαν δύναται νὰ μεταρρυθμίξῃ καὶ συμπληροῖ, ἀφοῦ ὑποβάλλῃ αὐτὴν εἰς τὴν Γεν. Συνέλευσιν καὶ γένηται παρὰ ταύτης ἀποδεκτή.

σ.16 Ἄρθ. 39: Ἐπιβλέπει τὴν τριμελῆ τοῦ Νεκροταφείου Ἐπιτροπὴν καὶ ὀρίζει μετ' αὐτῆς τὴν διατίμησιν τῶν θέσεων /(σ. 16) πρὸς ἐνταφιασμὸν τῶν νεκρῶν, τὸ δὲ εἰσόδημα διατίθεται ὑπὲρ τῶν ἐκπαιδευτηρίων ἀφαιρουμένων τῶν ἀναγκαίων δαπανῶν.

Ἄρθ. 40: Ἡ Δημογεροντία, ὡς τὰ ὑπόλογα Σωματεῖα, ὑποβάλλει τὸν ἀπολογισμὸν αὐτῆς τῇ Γεν. Συνελεύσει ἐντὸς τοῦ Μαΐου ἐκάστου ἔτους.

Ἄρθ. 41: Ἐκλέγει τὸν ταμίαν ἐκ τῶν ἰδίων αὐτῆς μελῶν.

Ἄρθ. 42: Ὁ Γραμματεὺς τῆς Γεν. Συνελεύσεως εἶναι καὶ Γραμματεὺς τῆς Δημογεροντίας, ὅστις καὶ ὑπ' αὐτῆς μισθοδοτεῖται.

Κεφ. Θ'

Περὶ Ἐφορειῶν

Ἄρθ. 43: Οἱ ἔφοροι τῶν ἐκπαιδευτηρίων, ἵνα ἐκλεγῶσιν, ὀφείλουσι νὰ ἔχωσι τὰ ἐν κεφ. Ε' καὶ ἄρθρῳ 10 προσόντα ἐκλεξιμίου.

Α. Ἐφορεία τῶν ἐκπαιδευτηρίων.

Ἄρθ. 44: Ἡ Ἐφορεία τῶν ἐκπαιδευτηρίων ἀποτελεῖται ἐκ τεσσάρων προσώπων, ὧν τὸ ἓν εἰδικῶς ἐν τῷ ψηφοδελτίῳ ὀρίζεται ὡς ταμίας τοῦ Σωματείου. Ἐκλέγεται δὲ παρὰ τῆς Γεν. Συνελεύσεως διὰ μυστικῆς ψηφοφορίας.

Ἄρθ. 45: Ὁ Ταμίας διαχειρίζεται συνεννοούμενος μετὰ τοῦ Προέδρου καὶ τῶν συνεφόρων αὐτοῦ τὰ τακτικὰ καὶ ἔκτακτα εἰσοδήματα τῶν ἐκπαιδευτηρίων πρὸς πληρωμὴν τῶν μισθοδοσιῶν τοῦ προσωπικοῦ καὶ πάσης ἐτέρας δαπάνης πρὸς συντήρησιν τῶν καταστημάτων ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἐγκρινομένου παρὰ τῆς Γεν. Συνελεύσεως προϋπολογισμοῦ.

σ.17 Ἄρθ. 46: Ὁ προϋπολογισμός, ὡς καὶ ὁ ἀπολογισμὸς /(σ. 17) τῶν ἐκπαιδευτηρίων, ὑποβάλλεται οὐχὶ βραδύτερον τῆς πρώτης Ἰουλίου ἐκάστου ἔτους. Μόνον ἐν ἣ περιπτώσει ἀντικαθίσταται ἡ Ἐφορεία, ὀφείλει νὰ δώσῃ τὸν ἀπολογισμὸν ἅμα τῇ ἀντικαταστάσει.

Ἄρθ. 47: Οὐδεμίᾳ ἐπιτρέπεται δαπάνη μὴ προβλεπομένη ὑπὸ τοῦ προϋπολογισμοῦ ἄνευ προηγουμένης ἐγκρίσεως τῆς Γεν. Συνελεύσεως, ἂν αὕτη ὑπερβαίνει τὸ ποσὸν τῶν 50 λιρῶν καὶ ἄνευ ἀδείας τῆς Διοικητικῆς

Ἐπιτροπῆς, ἂν αὕτη ἦ κατώτερα.

Ἄρθ. 48: Πᾶσα ὑπέρβασις γενομένη παρὰ τὰ ἀνωτέρω βαρύνει τὸν ἐνεργήσαντα αὐτὴν καὶ δὲν ἐπιτρέπεται τῇ Γενικῇ Συνέλευση νὰ ἐγκρίνη αὐτὴν κατόπιν.

Ἄρθ. 49: Ἔργον τῆς Ἐφορείας εἶναι ὁ διορισμὸς καὶ ἡ παῦσις τοῦ προσωπικοῦ τῶν Ἐκπαιδευτηρίων τῆς Κοινότητος καὶ ἡ ἐποπτεία πρὸς τακτικὴν λειτουργίαν καὶ βελτίωσιν αὐτῶν.

Ἄρθ. 50: Ἡ Ἐφορεία τῶν Ἐκπαιδευτηρίων θέλει πρὸς τοῦτο ἐπιμεληθῆ νὰ συντάξῃ ἐντὸς τοῦ πρώτου ἐξάμηνου τοῦ ἐπὶ θύραις σχολικοῦ ἔτους τῇ συμπράξει τοῦ Γυμνασιάρχου καὶ τῶν διευθυντῶν τῶν διαφόρων Σχολῶν Εἰδικὸν Κανονισμῶν τῶν Ἐκπαιδευτηρίων, ὃν θέλει καθυποβάλλῃ τῇ Γενικῇ Συνελεύσει πρὸς ἔγκρισιν.

Β' Ἐφορεία τοῦ Νοσοκομείου.

Ἄρθ. 51: Ἡ Ἐφορεία τοῦ Νοσοκομείου ἀποτελεῖται ἐπίσης ἐκ τεσσάρων μελῶν, ὧν τὸ ἓν εἰδικῶς ἐν τῷ ψηφοδελτίῳ, ὁρίζεται ταμίας τοῦ Σωματείου. Ἐκλέγεται δὲ ὑπὸ τῆς Γενικῆς Συνελεύσεως διὰ μυστικῆς ψηφοφορίας.

σ.18 (σ.18) **Ἄρθ. 52:** Αὕτη διοικεῖ τὸ Νοσοκομεῖον καὶ Κηροπωλεῖον συμφώνως τοῖς εἰδικοῖς αὐτῶν κανονισμοῖς.

Ἄρθ. 53: Ὅφειλε ἐντὸς δύο μηνῶν ἀπὸ τοῦ διορισμοῦ τῆς τῇ συμπράξει τῶν τοῦ Νοσοκομείου ἰατρῶν νὰ συντάξῃ τὸν ἐσωτερικὸν Κανονισμὸν τοῦ Νοσοκομείου καὶ νὰ ἀνακοινώσῃ αὐτὸν τῇ Γενικῇ Συνελεύσει πρὸς ἔγκρισιν, ὅστις εἶτα κυρούμενος ἔχει τὴν νόμιμον ἰσχύν. Διορίζει καὶ παύει τοὺς ἰατροὺς τοῦ Νοσοκομείου, ὧν ἡ ὑπηρεσία διαρκεῖ ἐπὶ ἓν ἔτος. Δύναται ὅμως, ἐὰν θέλῃ λήξαντος τοῦ ἔτους νὰ διορίσῃ καὶ πάλιν τοὺς ἰδίους ἰατρούς.

Ἄρθ. 54: Ὑποβάλλει προϋπολογισμὸν ἐντὸς τοῦ μηνὸς Μαΐου εἰς τὴν Γενικὴν Συνέλευσιν καὶ τὸν ἐτήσιον ἀπολογισμὸν διὰ τῆς Ἐξελεγκτικῆς Ἐπιτροπῆς τὸ πρῶτον δεκαήμερον τοῦ αὐτοῦ μηνός.

Ἄρθ. 55: Οὐδεμία ἐπιτρέπεται αὐτῇ δαπάνη μὴ προβλεπομένη ὑπὸ τοῦ προϋπολογισμοῦ· διὰ πᾶσαν δὲ ἔκτακτον δαπάνην ζητεῖ τὴν ἄδειαν τῆς Διοικητικῆς Ἐπιτροπῆς. Ἐὰν ὅμως ἡ δαπάνη ὑπερβαίῃ τὰς 50 λίρας, παραπέμπεται ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς εἰς τὴν Γενικὴν Συνέλευσιν.

Ἄρθ. 56: Πᾶσα ὑπέρβασις γενομένη παρὰ τὰ ἀνωτέρω βαρύνει τὸν ἐνεργήσαντα αὐτὴν καὶ δὲν ἐπιτρέπεται τῇ Γενικῇ Συνελεύσει νὰ ἐγκρίνη αὐτὴν κατόπιν.

Ἄρθ. 57: Διορίζει καὶ παύει ὅλον ἐν γένει τὸ προσωπικὸν τοῦ Νοσοκομείου.

Κεφ. Ι

Περὶ Προέδρου τῆς Γέν. Συνελεύσεως

- σ.19 Ἄρθ. 58:** Ὁ κατὰ καιροὺς Μητροπολίτης Σερρών εἶναι /(σ.19) αὐτοδικαίως ὁ Πρόεδρος τῆς Γενικῆς Συνελεύσεως, τῆς Δημογεροντίας, τῆς Διοικητικῆς Ἐπιτροπῆς, τῆς Ἐξελεγκτικῆς Ἐπιτροπῆς καὶ τῶν Ἐφορειῶν τῶν Ἐκπαιδευτηρίων καὶ φιλανθρωπικῶν καταστημάτων. Οὗτος: α) συγκαλεῖ τὸν ἐκλογικὸν Σύλλογον πρὸς ἐκλογήν τῶν μελῶν τῆς Γενικῆς Συνελεύσεως, κοινοποιεῖ ἐνυπογράφως τοὺς διορισμοὺς τῶν μελῶν τῆς Δημογεροντίας, τῆς Διοικητικῆς Ἐπιτροπῆς, τῶν Ἐφορειῶν τῶν παιδευτηρίων καὶ φιλανθρωπικῶν καταστημάτων, τῶν ἐπιτροπῶν τῶν Νεκροταφείων, τῶν ἐκκλησιῶν καὶ ὄλων ἐν γένει τῶν ἀνωτέρων ὑπαλλήλων τῶν μισθοδοτούμενων ὑπὸ τῆς Κοινότητος ἐν οἷς οἱ καθηγηταὶ καὶ διδάσκαλοι, β) συγκαλεῖ τὰς ὑπ' αὐτοῦ προεδρευομένας ἐπιτροπὰς καὶ ἐφορείας εἰς συνεδρίαν, γ) συνεννοεῖται μετὰ τῶν ἐκ τῆς ἀλλοδαπῆς δωρητῶν περὶ τοῦ ποσοῦ τῶν δωρεῶν καὶ τοῦ τρόπου τῆς διαθέσεως αὐτῶν, δ) ὀρίζει τὴν ἡμερησίαν διάταξιν, συγκαλεῖ τὴν Γενικὴν Συνέλευσιν ἐκδίδων πρόσκλησιν δύο ἡμέρας πρὸ τῆς Συνεδρίας, ἐν ἧ' δέον νὰ ὀρίζεται ἡ ἡμέρα καὶ ἡ ὥρα τῆς Συνεδρίας καὶ ἡ ἡμερησία αὐτῆς διάταξις κηρῦσσει τὴν ἔναρξιν καὶ τὴν λήξιν τῶν Συνεδριῶν, εἰσάγει τὰ ζητήματα τῆς ἡμερησίας διατάξεως εἰς συζήτησιν, διευθύνει τὴν Συνεδρίαν δίδων ἐκάστω τῶν μελῶν τὸν λόγον κατὰ τὴν σειρὰ τῆς αἰτήσεως αὐτοῦ· ἐπανάγει τοὺς παρεκτρεπομένους εἰς τὴν τάξιν, διὰ δὲ τὸν μὴ διορθούμενον μετὰ τρεῖς ἐπιτιμήσεις προκαλεῖ τὴν ἀπόφασιν τοῦ Σώματος. Τίθησι τὰ ζητήματα εἰς ψηφοφορίαν καὶ μετὰ τὴν ἐξάντλησιν τῆς ἐπ' αὐτῶν συζητήσεως ἐξαγγέλλει τὰ ἀποτελέσματα αὐτῆς ὑπογράφει πρὸς ἐπικύρωσιν τὰ πρακτικὰ μετὰ τοῦ Γραμματέως /(σ. 20) καὶ τῶν παρόντων ἐν τῇ Συνελεύσει μελῶν, κλείει διὰ τῆς ἐπικυρώσεως τὸ βιβλίον τῆς παρουσίας ἐν τέλει ἐκάστης Συνεδρίας καὶ φροντίζει ἐν γένει περὶ τῆς ἀκριβοῦς ἐφαρμογῆς τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ.

Ἄρθ. 59: Κατὰ τὰς μυστικὰς διὰ ψηφοδελτίων ψηφοφορίας, ἐν περιπτώσει ἰσοψηφίας ὁ πρόεδρος διατάσσει τὴν ἐπανάληψιν τῆς ψηφοφορίας καθ' ἣν ψηφοφορεῖ καὶ ὁ ἴδιος κατὰ δὲ τὰς φανεράς ψηφοφορίας, ἐν περιπτώσει ἰσοψηφίας γίνεται μυστικὴ ψηφοφορία καὶ ἐν ἰσοψηφίᾳ ἀμέσως ἐφαρμόζεται τὸ ἀνωτέρω μέτρον.

Ἄρθ. 60: Τὸν πρόεδρον κωλυόμενον ἢ ἀπόντα ἀναπληροῖ ὁ δι' εἰδικῆς πρὸς τοῦτο ἐντολῆς ἐφοδιαζόμενος ἐπίτροπος αὐτοῦ.

Κεφ. ΙΑ΄

Περὶ Γραμματείας, Λογιστοῦ καὶ
τῆς Σφραγίδος τῆς Γενικῆς Συνελεύσεως

Ἄρθ. 61: Ὁ Γραμματεὺς τῆς Γενικῆς Συνελεύσεως διεξάγει πᾶσαν

γραφική ἐργασίαν σχετιζομένην πρὸς τὴν Γενικὴν Συνέλευσιν καὶ τὰ ἐξ αὐτῆς ἀπορρέοντα Σωματεία καὶ ἐπιτροπὰς, ἦτοι: α) συντάσσει τὰ πρακτικὰ τῆς Γενικῆς Συνελεύσεως καὶ τῶν ἐκ ταύτης ἀπορρέοντων Σωματείων καὶ Ἐπιτροπῶν καὶ φροντίζει περὶ τῆς ἐγκαίρου ὑπογραφῆς αὐτῶν παρὰ τῶν ἀρμοδίων συνυπογράφων ταῦτα μετὰ τοῦ προέδρου, β) κρατεῖ πρωτόκολλον πάντων τῶν εἰς τὴν Ἱερὰν Μητρόπολιν ἀπευθυνομένων παρὰ τῶν Σωματείων καὶ ἐκ ταύτης ἐξερχομένων ἐγγράφων, γ) φυλάσσει τὴν σφραγίδα τῆς Γενικῆς Συνελεύσεως καὶ τῆς Δημογεροντίας, καὶ δ) ἐπιτηρεῖ τὴν ἐν τῷ βιβλίῳ τῆς παρουσίας καὶ τοῖς

σ.21

πρα- / (σ.21) κτικοῖς ὑπογραφῆν τῶν μελῶν τῆς Γενικῆς Συνελεύσεως κατὰ τὰς Συνεδριάς αὐτῆς.

Ἄρθ. 62: Ἀπαγορεύεται εἰς τὸν Γραμματέα νὰ κοινοποιῇ εἰς οἶον-δῆποτε τὰ πρακτικὰ τῆς Γενικῆς Συνελεύσεως τῶν Σωματείων καὶ Ἐπιτροπῶν. Μόνα τὰ μέλη τῆς Γενικῆς Συνελεύσεως τῶν Σωματείων καὶ Ἐπιτροπῶν ἔχουσι τὸ δικαίωμα νὰ λαμβάνωσι γνῶσιν τῶν οἰκείων πρακτικῶν ἐν αὐτῷ τῷ γραφείῳ.

Ἄρθ. 63: Τὸν Γραμματέα κωλυόμενον ἀναπληροῖ ἐν ταῖς Συνεδριάς ὁ λογιστής.

Ἄρθ. 64: Ὁ Γραμματεὺς τῆς Γενικῆς Συνελεύσεως ἐκλέγεται ὑπ' αὐτοῦ τούτου τοῦ Σώματος· δέον δὲ νὰ ᾖ πρόσωπον καλῆς ὑπολήψεως, δεδοκιμασμένης ἱκανότητος, ἐγκρατῆς τῆς ἐλληνικῆς γλώσσης καὶ ἔμπειρος περὶ τὸ ἀνατιθέμενον αὐτῷ σπουδαῖον ἔργον. Παύεται δὲ μόνον ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ Σώματος ἐν περιπτώσει μεμαρτυρημένης καὶ ἀποδεδειγμένης παραβάσεως τῶν καθηκόντων αὐτοῦ.

Ἄρθ. 65: Ὁ Λογιστὴς τηρεῖ τοὺς λογαριασμοὺς πασῶν τῶν Ἐφορειῶν καὶ Ἐπιτροπειῶν τῶν Ἐκκλησιῶν, ὡς καὶ τοὺς τῆς Δημογεροντίας καὶ τῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Νεκροταφείου.

Ἄρθ. 66: Συντάσσει διπλογραφικῶς τὰ βιβλία ἐκάστου Σωματείου χωριστὰ ἐπὶ τῇ βάσει τῶν εἰς αὐτὸν παραδιδομένων τουλάχιστον κατὰ μῆνα παρὰ τῶν ταμιῶν καὶ διαχειριστῶν τῶν διάφορων Σωματείων προχείρων βιβλίων, ἅτινα ἐγκαίρως ζητεῖ παρὰ τῶν ταμιῶν.

Ἄρθ. 67: Προετοιμάζει πάντων τῶν ὑπολόγων Σωματείων τοὺς ἀπολογισμοὺς πρὸς ἐξέλεγχιν συνεννοούμενος μετὰ τῶν ταμιῶν αὐτῶν.

σ.22

/ (σ.22) **Ἄρθ. 68:** Εἶναι ὁ φυσικὸς Γραμματεὺς τῆς Ἐξελεγκτικῆς Ἐπιτροπῆς καὶ ἐν ἀνάγκῃ ἀναπληροῖ ὡς Γραμματεὺς τὸν Γραμματέα τῆς Γενικῆς Συνελεύσεως παρὰ τοῖς διαφόροις Σωματείοις.

Ἄρθ. 69: Ὁ τε λογιστής καὶ ὁ Γραμματεὺς τηροῦσιν ἐν τάξει πάντα τὰ ἀρχεῖα τῆς Κοινότητος καὶ τοὺς Κώδικας αὐτῶν τοὺς ἰδίᾳ ἀνατιθημένους ἐκάστω. Εἰσὶ δὲ ὑπεύθυνοι διὰ πᾶσαν ἀπώλειαν κώδικος ἢ ἐγγράφου ἐξ ἀμελείας τῶν προερχομένην.

Ἄρθ. 70: Ὁ μισθὸς ἀμφοτέρων ἀντάξιος ὦν πρὸς τοὺς κόπους

αὐτῶν ὀρίζεται μὲν ὑπὸ τῆς Γενικῆς Συνελεύσεως, πληρώνεται δὲ ἐκ τῶν πόρων τοῦ ταμείου τῆς Δημογεροντίας καὶ ἐν περιπτώσει ἐλλείμματος συμπληροῦται ἐκ τῶν ταμείων τῶν Σχολείων καὶ τοῦ Νοσοκομείου κατ' ἴσας δόσεις.

Ἄρθ. 71: Ἡ σφραγὶς τῆς Γενικῆς Συνελεύσεως φέρει ἐν τῷ μέσῳ ὡς ἔμβλημα δύο χεῖρας συμπεπλεγμένας, πέριξ δὲ τὰς λέξεις «Γενικὴ Συνέλευσις τῆς Ἑλληνικῆς Ὁρθόδοξου Κοινότητος Σερρών». Σφραγίζονται δὲ δι' αὐτῆς μόνον τὰ ἔγγραφα τῆς Γενικῆς Συνελεύσεως, ἀφοῦ ὑπογραφῶσιν ὑπὸ τοῦ προέδρου καὶ τοῦ Γραμματέως καὶ τὰ ψηφοδέλτια τῶν ἐκλογῶν, οὐδαμοῦ δ' ἄλλοθι τίθεται αὕτη ἄνευ τῆς υπογραφῆς τῶν ὀηθέντων.

Κεφ. IB'

Γενικαὶ Διατάξεις

Ἄρθ. 72: Εἰς ἓν καὶ τὸ αὐτὸ Σωματεῖον, μηδὲ τῆς Γενικῆς Συνελεύσεως ἐξαιρούμενης, δὲν ἐπιτρέπεται νὰ παρακάθηνται μῆτε πατὴρ καὶ υἱός, μῆτε δυὸ ἀδελφοί.

σ.23 (σ.23) **Ἄρθ. 73:** Οἱ διοριζόμενοι ἐκ τῶν μελῶν τῶν ἀμίσθων Σωματείων εἰς ἔμμισθον ὑπηρεσίαν τῆς Κοινότητος καὶ ἀποδεχόμενοι ταύτην θεωροῦνται αὐτοδικαίως παρητημένοι τοῦ ἀμίσθου ἀξιώματος καὶ ἀντικαθίστανται κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ.

Ἄρθ. 74: Ὁ ἐκλεγόμενος ἐκ τῶν μελῶν τῆς Γενικῆς Συνελεύσεως ὡς Ἐφορος ἔχει δικαίωμα ἐπιλογῆς καὶ ἀντικαθίσταται εἰς τὸ ἕτερον τῶν Σωματείων κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ.

Ἄρθ. 75: Εἰς οὐδεμίαν περίπτωση ἐπιτρέπεται τὸ δανεῖζειν κοινοτικὰ χρήματα. Τὰ περισσεύοντα χρήματα κατατίθενται πάντοτε ἐπὶ τόκῳ καὶ τὰ ἀδιάθετα κληροδοτήματα μέχρι τῆς ἡμέρας τῆς διαθέσεως αὐτῶν ἀποφάσει τῆς Διοικητικῆς Ἐπιτροπῆς ἐν ὀλοψηφίᾳ εἰς Τράπεζαν φερέγγυον ἢ καὶ εἰς ἰδιώτην ἀλλὰ μόνον ἐπὶ ὑποθήκῃ (πέη πηλ. σεφά), ἀμφισβητήσεως δὲ ἐγειρομένης κατατίθενται εἰς τὸ ἐν τῇ Μητροπόλει φυλαττόμενον χρηματοκιβώτιον.

Ἄρθ. 76: Πᾶσα χρηματικὴ δωρεὰ ἢ κληροδοτήματα παραδίδεται εἰς τὸν θησαυροφύλακα τῆς Διοικητικῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ παρουσίᾳ τοῦ Μητροπολίτου καὶ ἐπὶ ἀποδείξει τοῦ Ταμίου ἐπικεκυρωμένη ὑπὸ τοῦ Μητροπολίτου.

Ἄρθ. 77: Πᾶν μέλος οἰουδήποτε Σωματείου καὶ τῆς Γενικῆς Συνελεύσεως μὴ ἐξαιρούμενης, μὴ προσερχόμενου μετὰ 4ην πρόσκλησιν εἰς Συνεδρίαν ἀδικαιολογήτως θεωρεῖται παρητημένου καὶ ἀντικαθίσταται κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ. Ἐν περιπτώσει δὲ παραιτήσεως τεσσάρων μελῶν τῆς Δημογεροντίας καὶ τριῶν μελῶν Ἐφορείας τινος, τὸ Σωματεῖον τοῦτο θεωρεῖται πάντοτε διαλε-

λυμένον καὶ οὕτω ἀντικαθίσταται κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ.

Προσωρινὰ Διατάξεις

Ἄρθ. 78: Τὴν πρώτη Κυριακὴν μετὰ τὴν ὑπὸ τῶν Σεβαστῶν / **σ.24** (σ.24) Πατριαρχείων ἐπικύρωσιν τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ, ἢ Α.Σ. ὁ Μητροπολίτης ἀποστέλλει εἰς ὅλας τὰς ἐκλογικὰς περιφερείας ἐγκύκλιον ἐπιστολήν, ἣτις ἀναγινώσκεται ἐπ' ἐκκλησίας καὶ δι' ἧς συνωδὰ τοῖς σχετικοῖς ἄρθροις περὶ τὸν τρόπον τῶν κατ' ἐνορίας ἐκλογῶν προσκαλεῖ πάντας τοὺς ἐνορίτας εἰς ἐκλογὴν τοῦ ὀρισμένου ἀριθμοῦ τῶν ἀντιπροσώπων αὐτῶν. Ἡ δὲ δωδεκαμελὴς ἐπιτροπὴ ἢ ἀναθεωρήσασα τὸν παρόντα Κανονισμόν μετὰ τῆς Α.Σ. τοῦ Μητροπολίτου θέλει συντάξῃ τὸν κατάλογον τῶν διὰ¹⁶ τὴν Γενικὴν Συνέλευσιν ἐκλεξιμῶν συνωδὰ τοῖς ἀρθροις 10 καὶ 11 τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ. Ὑπ' αὐτῆς δὲ θέλουσιν ἐκλεγῆ καὶ οἱ κατὰ τὸ β' ἐδάφιον τοῦ 10ου ἀρθρου δέκα ἐκλέξιμοι.

Ἄρθ. 79: Οἱ ὑπὸ τῶν ἐνοριῶν ἀποστελησόμενοι ἀντιπρόσωποι μετὰ τῶν τυχόν συνωδὰ τῷ 2ῳ ἄρθρῳ ἐγγεγραμμένων θέλουσιν ἀποστελέσει τὸν ἐκλογικὸν Σύλλογον. Συνερχόμενοι δὲ εἰς τὴν Ἱερὰν Μητρόπολιν κατὰ τὴν ὑπὸ τοῦ Μητροπολίτου ὀρισθησομένην ἡμέραν θέλουσι προβῆ εἰς τὴν συνωδὰ τοῖς σχετικοῖς ἄρθροις τοῦ Κανονισμοῦ ἐκλογὴν τῶν μελῶν τῆς Γενικῆς Συνελεύσεως. Οὕτω δὲ τίθεται ἀμέσως εἰς ἐνέργειαν ὁ παρῶν Κανονισμός.

Ἄρθ. 80: Ὁ χρόνος τῆς ὑπηρεσίας τῆς ἐκλεχθησομένης Γενικῆς Συνελεύσεως θέλει διαρκεῖ μέχρι τοῦ ὀριζομένου χρόνου ὑπὸ τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ, δηλαδὴ μέχρι τῆς πρώτης Κυριακῆς τοῦ μηνὸς Μαΐου τοῦ ἔτους 1898.

σ.25 / (σ.25) **Ἄρθ. 81:** Ὁ παρῶν Κανονισμὸς δύναται νὰ ἀναθεωρηθῆ μόνον μετὰ παρέλευσιν ὀκταετίας, ὅταν τὰ 3/4 τῶν μελῶν τῆς Γενικῆς Συνελεύσεως ζητήσωσι τοῦτο καὶ ἐπιτρέψωσιν αὐτὸ τὰ Σεβαστὰ Πατριαρχεῖα. Ἡ Ἀναθεώρησις γίνεται ὑπὸ εἰκοσαμελοῦς Γενικῆς Συνελεύσεως ἐκλεγομένης ὑπὸ ἐκλογικοῦ Συλλόγου κατὰ τὰς Διατάξεις τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ, ἐκλεγομένης διὰ τὴν ὑπηρεσίαν ταύτην μόνον τῆς ἀναθεωρήσεως.

Ἄρθ. 82: Πᾶς προγενέστερος Κανονισμὸς ἢ σχετικαὶ διατάξεις ἢ ἔθιμον καταργεῖται. Ἐν τῷ μεταξὺ δὲ οὐδεμίᾳ ἐπιτρέπεται τροποποίη-

16. Η φράση: «Ἡ δὲ δωδεκαμελὴς... τῷ διὰ» φέρεται ἐγγεγραμμένη στο διάστιχο, ὅπου διαγεγραμμένο το αρχικό κείμενο, που ἔχει ως ἐξήξ: Ἐξ δὲ μέλη ἐκ τῆς Ἐπιτροπείας τῆς ἐπιθεωρήσεως τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ καὶ ἕξ ἐκ τῶν μάλλον εὐνοπολήπτων πολιτῶν τῶν ἀνηκόντων εἰς τὰς διαφόρους κοινωνικὰς τάξεις ἐκλεγόμενοι ὑπὸ τῆς Α.Σ. τοῦ Μητροπολίτου θέλουσι προβῆ μετ' Αὐτοῦ εἰς τὴν σύνταξιν τῶν καταλόγων τῶν διὰ».

σις, είτε διὰ προσθήκης ἄρθρου, είτε διὰ πρακτικοῦ.

Ἄρθ. 83: Ὁ παρὼν Κανονισμὸς συζητηθεὶς κατ' ἄρθρα καὶ ἐν συνόλῳ ἐπιψηφισθεὶς ὑπὸ τῆς συντακτικῆς ἐπιτροπῆς προεδρευόμενης ὑπὸ τῆς Α.Σ. τοῦ Μητροπολίτου Σερρών Κυρίου Γρηγορίου συνωδὰ τῇ Σεβαστῇ Πατριαρχικῇ κελεύσει θέλει ὑποβληθῆ εἰς τὴν ἔγκρισιν τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, ἐπικυρωθεὶς δὲ θέλει τεθῆ ἀμέσως εἰς ἐνέργειαν.

Συνεζητήθη, ἐπεψηφίσθη καὶ ὑπεγράφη ἐν Σέρραις τὴν 4ην
Σεπτεμβρίου 1895.

Δημήτριος Χατζηδῆμος, Βασίλειος Σταμούλης, Βασίλειος Σχοινᾶς, Νικόλαος Βάρναλης, Γεώργιος Λόγης, Ἰωάννης Ἰωαννίδης, Γεώργιος Τζελέπης, Δημήτριος Ζηννόπουλος, Ἀθανάσιος Σχοινᾶς, Θεόδωρος Παππάζογλους, Ντίνας Χαρίσης, Ἀναστάσιος Ἡλία.

Ὁ Σερρών Γρηγόριος

ΑΝΚ/Β 1895/Τελ. αριθμ. Καν/Πρωτ. 15 Τελ. 31 Δευ, 11ης, 11ης, 11ης, 11ης
 Α. Ρωμ, Αποδ. Βιβλίου
 (Διαφ. 215, 8-9-95, Πόρμος → Δυναμ) 1895
 Οργανισμός Εκδοτικών Εργασιών
 των Εκδόσεων Συγγών.

Αρ. 1.
 Αρ. 1.

Αρ. 1.

Αρ. 2.

Αρ. 3.

Αρ. 4.

Αρ. 5.

Αρ. 6.

Αρ. 7.

Αρ. 8.

Αρ. 9.

Αρ. 10.

Αρ. 11.

Αρ. 12.

Αρ. 13.

Αρ. 14.

Αρ. 15.

Αρ. 16.

Αρ. 17.

Αρ. 18.

Αρ. 19.

Αρ. 20.

Αρ. 21.

Αρ. 22.

Αρ. 23.

Αρ. 24.

Αρ. 25.

Αρ. 26.

Αρ. 27.

Αρ. 28.

Αρ. 29.

Αρ. 30.

Αρ. 31.

Αρ. 32.

Αρ. 33.

Αρ. 34.

Αρ. 35.

Αρ. 36.

Αρ. 37.

Αρ. 38.

Αρ. 39.

Αρ. 40.

Αρ. 41.

Αρ. 42.

Αρ. 43.

Αρ. 44.

Αρ. 45.

Αρ. 46.

Αρ. 47.

Αρ. 48.

Αρ. 49.

Αρ. 50.

Αρ. 51.

Αρ. 52.

Αρ. 53.

Αρ. 54.

Αρ. 55.

Αρ. 56.

Αρ. 57.

Αρ. 58.

Αρ. 59.

Αρ. 60.

Αρ. 61.

Αρ. 62.

Αρ. 63.

Αρ. 64.

Αρ. 65.

Αρ. 66.

Αρ. 67.

Αρ. 68.

Αρ. 69.

Αρ. 70.

Αρ. 71.

Αρ. 72.

Αρ. 73.

Αρ. 74.

Αρ. 75.

Αρ. 76.

Αρ. 77.

Αρ. 78.

Αρ. 79.

Αρ. 80.

Αρ. 81.

Αρ. 82.

Αρ. 83.

Αρ. 84.

Αρ. 85.

Αρ. 86.

Αρ. 87.

Αρ. 88.

Αρ. 89.

Αρ. 90.

Αρ. 91.

Αρ. 92.

Αρ. 93.

Αρ. 94.

Αρ. 95.

Αρ. 96.

Αρ. 97.

Αρ. 98.

Αρ. 99.

Αρ. 100.

Το φ. 1α (σ.1) του Κανονισμού

